



2024/1083

17.4.2024.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2024/1083

(2024. gada 11. aprīlis),

**ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES
(Eiropas Mediju brīvības akts)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Neatkarīgiem mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū ir unikāla loma. Tā ir strauji mainīga un ekonomiski svarīga nozare, kas pilsoņiem un uzņēmumiem nodrošina arī piekļuvi viedokļu daudzveidībai un uzticamiem informācijas avotiem, tādējādi vispārējās interesēs pildot "publiskā uzrauga" funkciju un esot obligāts faktors sabiedriskās domas veidošanas procesā. Mediju pakalpojumi kļūst arvien vairāk pieejami tiešsaistē un pāri robežām, taču dažādās dalībvalstīs uz tiem neattiecas vienādi noteikumi un vienāds aizsardzības līmenis. Lai gan daži ar audiovizuālo mediju nozari saistīti jautājumi Savienības līmenī ir saskaņoti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/13/ES ⁽⁴⁾, minētās direktīvas darbības joma un aptvertie jautājumu loks ir ierobežoti. Turklāt minētā direktīva neattiecas uz radio un preses nozarēm, neraugoties uz to pieaugošo pārrobežu nozīmi iekšējā tirgū.
- (2) Ņemot vērā mediju pakalpojumu unikālo nozīmi, mediju brīvības un mediju plurālisma kā divu demokrātijas un tiesiskuma pamatpīlāru aizsardzība ir labi funkcionējoša mediju pakalpojumu iekšējā tirgus būtiska iezīme. Kopš 21. gadsimta sākuma šis tirgus, kas ietver audiovizuālo mediju pakalpojumus, radio un presi, ir būtiski mainījies, kļūdams arvien digitālāks un starptautiskāks. Tas piedāvā daudzas ekonomiskas iespējas, taču arī saskaras ar vairākiem izaicinājumiem. Savienībai būtu jāatbalsta mediju nozare, lai tā var izmantot šīs iespējas iekšējā tirgū, vienlaikus aizsargājot Savienības un tās dalībvalstu kopīgās vērtības, piemēram, pamattiesību aizsardzību.
- (3) Digitālo mediju telpā pilsoņi un uzņēmumi piekļūst mediju saturam un pakalpojumiem, kas ir tūlīt pat pieejami to personiskajās ierīcēs un arvien vairāk pārrobežu vidē. Tas attiecas uz audiovizuālo mediju pakalpojumiem, radio un presi, kam var viegli piekļūt internetā, piemēram, ar raidierakstiem vai tiešsaistes ziņu portālos. Saturs pieejamība vairākās valodās un viegla piekļuve tam, izmantojot viedierīces, piemēram, viedtālrunus vai planšetdatorus, palielina mediju pakalpojumu pārrobežu nozīmi, kā konstatēts Eiropas Savienības Tiesas ("Tiesa") spriedumā ⁽⁵⁾. Šīs nozīmes pamatā ir tas, ka arvien plašāk tiek izmantoti un akceptēti automatiskās tulkošanas vai subtitrēšanas rīki, kas samazina valodu barjeras iekšējā tirgū, kā arī tas, ka notiek dažādu mediju veidu konverģence, apvienojot audiovizuālo un neaudiovizuālo saturu vienā piedāvājumā.

⁽¹⁾ OV C 100, 16.3.2023., 111. lpp.

⁽²⁾ OV C 188, 30.5.2023., 79. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2024. gada 13. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 26. marta lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Tiesas spriedums, 2006. gada 12. decembris, Vācija/Parlaments un Padome, C-380/03, ECLI:EU:C:2006:772, 53. un 54. punkts.

- (4) Taču mediju pakalpojumu iekšējais tirgus nav pietiekami integrēts, un tajā vērojama virkne tirgus nepilnību, ko pastiprina digitalizācija. Pirmkārt, globālās tiešsaistes platformas kalpo par vārtejām mediju saturam, un to uzņēmējdarbības modeļi parasti padara tiešāku piekļuvi mediju pakalpojumiem un pastiprina polarizējošu saturu un dezinformāciju. Šīs platformas ir arī būtiski tiešsaistes reklāmas piegādātāji, un tas ir novirzījis finanšu resursus no mediju nozares, ietekmējot tās finansiālo ilgtspēju un līdz ar to arī piedāvātā satura daudzveidību. Tā kā mediju pakalpojumi ir zināšanu ietilpīgi un kapitālietilpīgi, tiem ir vajadzīgs mērogs, lai saglabātu konkurētspēju, apmierinātu savas auditorijas vajadzības un sekmīgi darbotos iekšējā tirgū. Tālab īpaši svarīga ir iespēja piedāvāt pakalpojumus pāri robežām un piesaistīt investīcijas, tostarp no citām dalībvalstīm vai citās dalībvalstīs. Otrkārt, vairāki valstu uzlikti ierobežojumi traucē brīvu apriti iekšējā tirgū. Jo īpaši, atšķirīgas valstu normas un pieeja mediju plurālismam un redakcionālai neatkarībai, nepietiekama sadarbība starp valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, kā arī nepārredzama un netaisnīga publisko un privāto saimniecisko resursu sadale visā Savienībā apgrūtina mediju tirgus dalībnieku darbību un paplašināšanos pāri robežām un rada nevienādus konkurences apstākļus. Treškārt, mediju pakalpojumu iekšējā tirgus labu darbību sarežģī pakalpojumu sniedzēji, tostarp tādi, kuru kontrolē konkrētas trešās valstis, kuri sistemātiski nodarbojas ar dezinformāciju vai manipulāciju ar informāciju un iejaukšanos un izmanto iekšējā tirgus brīvības ļaunprātīgos nolūkos, tādējādi traucējot tirgus dinamikas pienācīgu darbību.
- (5) Noteikumu un pieeju sadrumstalotība, kas raksturīga Savienības mediju tirgum, dažādā mērā negatīvi ietekmē apstākļus, kādos mediju pakalpojumu sniedzēji veic saimniecisko darbību iekšējā tirgū dažādās nozarēs, tostarp audiovizuālajā, radio un preses nozarē, un mazina to spēju efektīvi darboties pāri robežām vai iedibināt darbību citās dalībvalstīs. Valsts līmeņa pasākumi un procedūras varētu veicināt mediju plurālismu konkrētā dalībvalstī, taču atšķirības un koordinācijas trūkums dalībvalstu pasākumos un procedūrās varētu radīt juridisko nenoteiktību un papildu izmaksas mediju uzņēmumiem, kas vēlas ieiet jaunos tirgos, un tādēļ varētu liegt tiem izmantot mediju pakalpojumu iekšējā tirgus apjoma priekšrocības. Turklāt diskriminējoši vai protekcionistiski valsts pasākumi, kas ietekmē mediju uzņēmumu darbību, mazina stimulus pārrobežu investīcijām mediju nozarē un dažos gadījumos varētu piespiest mediju uzņēmumus, kuri jau darbojas attiecīgajā tirgū, iziet no tā. Šie šķēršļi ietekmē uzņēmumus, kas darbojas gan apraides nozarē, tostarp audiovizuālajā un radio, gan preses nozarē. Lai gan redakcionālās neatkarības aizsardzības pasākumu sadrumstalotība attiecas uz visām mediju nozarēm, tā jo īpaši ietekmē preses nozari, tāpēc ka valstu regulatīvās vai pašregulējuma pieejas attiecībā uz presi atšķiras.
- (6) Mediju pakalpojumu iekšējo tirgu varētu ietekmēt arī nepietiekami instrumenti regulatīvai sadarbībai starp valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām. Šāda sadarbība ir būtiska, lai nodrošinātu, ka mediju tirgus dalībnieki, kuri bieži vien darbojas dažādās mediju nozarēs un sistemātiski nodarbojas ar dezinformāciju vai informācijas manipulāciju un iejaukšanos, negūst labumu no mediju pakalpojumu iekšējā tirgus apjoma. Turklāt, lai gan neobjektīva saimniecisko resursu sadale, jo īpaši valsts reklāmas veidā, tiek izmantota, lai slēpti subsidētu medijus visās mediju nozarēs, tai ir tendence īpaši negatīvi ietekmēt presi, kuru ir vājinājuši reklāmas ieņēmumu samazināšanās. Digitālās pārveides radītie izaicinājumi arī mazina uzņēmumu spēju visās mediju nozarēs, jo īpaši mazāku uzņēmumu gadījumā radio un preses nozarēs, vienlīdzīgos apstākļos konkurēt ar tiešsaistes platformām, kurām ir būtiska nozīme satura izplatīšanā tiešsaistē.
- (7) Reaģējot uz izaicinājumiem mediju plurālismam un brīvībai tiešsaistē, dažas dalībvalstis ir veikušas regulatīvus pasākumus, un citas dalībvalstis to ar lielu varbūtību varētu darīt. Tas rada risku, ka vēl vairāk palielināsies atšķirības valstu pieejās un brīvas aprites ierobežojumi iekšējā tirgū. Tāpēc ir jāskatās atsevišķi valsts noteikumu aspekti, kas saistīti ar mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību, tādējādi garantējot augstus standartus šajā jomā.
- (8) Mediju pakalpojumu saņēmējiem Savienībā, proti, fiziskām personām, kas ir dalībvalstu valstspiederīgie vai kas izmanto tiesības, kuras tām piešķirtas ar Savienības tiesību aktiem, un Savienībā iedibinātām juridiskām personām, vajadzētu spēt iekšējā tirgū izmantot plurālistisku mediju saturu, kas radīts redakcionālās neatkarības apstākļos. Tas ir būtiski, lai veicinātu sabiedrības diskursu un pilsonisko līdzdalību, jo plašs uzticamu informācijas un kvalitatīvas žurnālistikas avotu klāsts ļauj pilsoņiem izdarīt pārdomātas izvēles, tostarp attiecībā uz savu demokrātiju stāvokli. Tas arī ir ārkārtīgi svarīgi kultūras un valodu daudzveidībai Savienībā, ņemot vērā to, ka mediju pakalpojumi pilda kultūras izpausmju nesēju funkciju. Dalībvalstīm būtu jārespektē tiesības uz mediju satura daudzveidību un jāveicina

labvēlīga mediju vide, nodrošinot, ka ir ieviesti attiecīgie pamatnosacījumi. Šāda pieeja atspoguļo tiesības saņemt un izplatīt informāciju un prasību ievērot plašsaziņas līdzekļu brīvību un to plurālismu, ievērojot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 11. pantu, saistībā ar tās 22. pantu, kurā noteikta prasība Savienībai respektēt kultūru, reliģiju un valodu daudzveidību. Turklāt, veicinot mediju pakalpojumu pārrobežu plūsmu, iekšējā tirgū būtu jānodrošina minimāla mediju pakalpojumu saņēmēju aizsardzība. Konferences par Eiropas nākotni galīgajā ziņojumā pilsoņi aicināja Savienību vēl vairāk veicināt mediju neatkarību un plurālismu, jo īpaši, ieviešot tiesību aktus, kas pievēršas mediju neatkarības apdraudējumiem, izmantojot minimālus Savienības mēroga standartus. Tādēļ ir jāaskaņo daži ar mediju pakalpojumiem saistīto valsts noteikumu aspekti, ņemot vērā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 167. pantu, kurā atkārtoti apstiprināts, cik svarīgi ir respektēt dalībvalstu nacionālās un reģionālās atšķirības. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieņemt detalizētākus vai stingrākus noteikumus konkrētās jomās ar noteikumu, ka minētie noteikumi nodrošina augstāku mediju plurālisma vai redakcionālās neatkarības aizsardzības līmeni saskaņā ar šo regulu un atbilst Savienības tiesību aktiem un ka dalībvalstis neierobežo tādu mediju pakalpojumu brīvu apriti no citām dalībvalstīm, kuri atbilst šajās jomās paredzētajiem noteikumiem. Dalībvalstīm arī būtu jā saglabā iespēja uzturēt vai pieņemt pasākumus mediju plurālisma vai redakcionālās neatkarības saglabāšanai valsts līmenī attiecībā uz aspektiem, kurus šī regula neaptver, ciktāl šādi pasākumi atbilst Savienības tiesību aktiem, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2022/2065⁽⁶⁾. Ir lietderīgi arī atgādināt, ka šajā regulā ir ievēroti Līguma par Eiropas Savienību (LES) 4. panta 2. punktā minētie dalībvalstu pienākumi, jo īpaši to pilnvaras nodrošināt būtiskas valsts funkcijas.

- (9) Šīs regulas nolūkiem mediju pakalpojuma definīcija būtu jāattiecinā tikai uz LESD definētiem pakalpojumiem, tādēļ tai būtu jāattiecas uz visām saimnieciskās darbības formām. Mediju pakalpojuma definīcijai, pirmkārt, būtu jāaptver televīzijas un radio raidījumi, audiovizuālo mediju pakalpojumi pēc pieprasījuma, audioraidieraksti un preses izdevumi. Tajā nebūtu jāiekļauj lietotāju radīts saturs, kas augšupielādēts tiešsaistes platformā, ja tas nav profesionāla darbība, ko parasti veic par atlīdzību, finansālu vai citādu. Tajā arī nebūtu jāiekļauj pilnībā privāta sarakste, piemēram, e-pasta vēstules, un visi pakalpojumi, kuru galvenais mērķis nav raidījumu vai preses izdevumu nodrošināšana, proti, ja saturs ir tikai pakārtots pakalpojumam, nevis ir tā galvenais nolūks, piemēram, reklāmas vai informācija par ražojumu vai pakalpojumu, ko nodrošina tīmekļa vietnes, kuras nepiedāvā mediju pakalpojumus. Korporatīvā komunikācija un informatīvu vai reklāmas materiālu izplatīšana publiskiem vai privātiem subjektiem būtu jāizslēdz no definīcijas tvēruma. Turklāt, tā kā mediju pakalpojumu sniedzēju darbība iekšējā tirgū var izpausties dažādi, mediju pakalpojumu sniedzēja definīcijai būtu jāaptver plašs profesionālo mediju dalībnieku loks, kuri ir mediju pakalpojuma definīcijas tvērumā, tostarp ārštata darbinieki.
- (10) Par sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem būtu jāuzskata tādi, kuriem vienlaikus uzticēta kompetence sniegt sabiedriskos pakalpojumus un kuri saņem publisko finansējumu minētās kompetences īstenošanai. Tam nebūtu jāaptver privāti mediju uzņēmumi, kas savas darbības ietvaros kā ierobežotu daļu ir piekrituši par samaksu veikt konkrētus uzdevumus vispārējās interesēs.
- (11) Digitālo mediju tirgū mediju pakalpojumu sniedzēja definīcijā varētu ietilpt video koplietošanas platformu nodrošinātāji vai ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji. Kopumā tādiem pakalpojumu sniedzējiem ir svarīga nozīme satura organizācijā, tostarp, izmantojot automatizētus līdzekļus vai algoritmus, bet tie nenes redakcionālu atbildību par saturu, kuram nodrošina piekļuvi. Taču arvien konverģentākā mediju vidē daži video koplietošanas platformu nodrošinātāji vai ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji kādā savu pakalpojumu sadaļā vai sadaļās ir sākuši veikt redakcionālu kontroli. Tāpēc, ja šādi nodrošinātāji kādā savu pakalpojumu sadaļā vai sadaļās veic redakcionālu kontroli, tos varētu kvalificēt gan kā video koplietošanas platformas nodrošinātāju vai ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātāju, gan kā mediju pakalpojumu sniedzēju.
- (12) Auditorijas mērīšanas definīcijai būtu jāaptver mērīšanas sistēmas, kas izstrādātas saskaņā ar nozares standartiem pēc vienošanās pašregulējuma struktūrās, piemēram, apvienotajās nozares komitejās, un mērīšanas sistēmas, kas izstrādātas bez pašregulējuma pieejas. Otro no minētajiem parasti izmanto noteikti tiešsaistes dalībnieki, tostarp tiešsaistes platformas, kuri paši veic mērījumus vai nodrošina tirgū pašu izstrādātas auditorijas mērīšanas sistēmas, neievērojot kopīgi pieņemtos nozares standartus vai paraugpraksi. Ņemot vērā šādu auditorijas mērīšanas sistēmu

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.).

būtisko ietekmi uz reklāmas un mediju tirgiem, tās būtu jāaptver ar šo regulu. Konkrēti, spēja nodrošināt piekļuvi mediju saturam un spēja uz saviem lietotājiem vērst mērķorientētu reklāmu ļauj tiešsaistes platformām konkurēt ar mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuru saturu tās izplata. Tādējādi būtu jāuzskata, ka auditorijas mērīšanas definīcija ietver mērīšanas sistēmas, kas ļauj vākt, interpretēt vai citādi apstrādāt informāciju par mediju satura un tāda satura izmantošanu, ko radījuši lietotāji tiešsaistes platformās, kuras galvenokārt izmanto, lai piekļūtu šādam saturam. Tas nodrošinātu, ka auditorijas mērīšanas pakalpojumu sniedzēji, kas ir satura izplatīšanā iesaistīti starpnieki, savās auditorijas mērīšanas darbībās ir pārredzami, veicinot mediju pakalpojumu sniedzēju un reklāmdevēju spēju izdarīt pārdomātas izvēles.

- (13) Valsts reklāma, kā definēts šajā regulā, būtu plaši jāsaprot kā tāda, kas aptver reklāmas vai pašreklāmas pasākumus, publiskus paziņojumus vai informācijas kampaņas, ko īsteno dažādas publiskas iestādes vai subjekti, tostarp valsts vai zemāka līmeņa valdības, regulatīvās iestādes vai struktūras un valsts vai zemāka līmeņa valdību kontrolēti subjekti, vai ko īsteno to labā vai uzdevumā. Šāda kontrole var izrietēt no tiesībām, līgumiem vai citiem līdzekļiem, kas dod iespēju īstenot izšķirošu ietekmi uz subjektu. Kā noteikts Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 (7) 3. panta 2. punktā, būtiski faktori jo īpaši ir īpašuma tiesības uz kapitālu vai tiesības izmantot visus vai daļu no subjekta aktīviem, vai tiesības vai līgumi, kas piešķir izšķirošu ietekmi uz subjekta struktūru sastāvu, balsošanu vai lēmumiem. Taču valsts reklāmas definīcijā nebūtu jāiekļauj oficiāli paziņojumi, kas ir pamatoti ar primāriem sabiedrības interešu iemesliem, piemēram, ārkārtēji publisku iestāžu vai subjektu paziņojumi, kas ir nepieciešami, piemēram, dabas katastrofu vai veselības krīžu, negadījumu vai citu pēkšņu incidentu gadījumos, kuri var nodarīt ļaunumu indivīdiem. Kad ārkārtas situācija ir beigusies, paziņojumi, kas attiecas uz minēto ārkārtas situāciju un tiek izvietoti, popularizēti, publicēti vai izplatīti par samaksu vai jebkādu citu atlīdzību, būtu jāuzskata par valsts reklāmu.
- (14) Lai nodrošinātu, ka sabiedrība gūst labumu no mediju pakalpojumu iekšējā tirgus, ir svarīgi ne tikai garantēt Līgumos paredzētās pamatbrīvības, bet arī gādāt par juridisko noteiktību, kas ir vajadzīga, lai izmantotu integrēta un attīstīta tirgus priekšrocības. Labi funkcionējošā iekšējā tirgū mediju pakalpojumu saņēmējiem vajadzētu būt iespējai piekļūt kvalitatīviem mediju pakalpojumiem, kurus žurnālisti ir izveidojuši neatkarīgi un atbilstoši ētikas un žurnālistikas standartiem un kuri tādēļ sniedz uzticamu informāciju. Tas ir īpaši būtiski attiecībā uz ziņu un aktualitāšu saturu, kas aptver plašu ar politiku, sabiedriskiem jautājumiem vai kultūru saistīta satura kategoriju vietējā, valsts vai starptautiskā līmenī. Ziņu un aktualitāšu saturam var būt liela nozīme sabiedriskās domas veidošanā, un tam ir tieša ietekme uz demokrātisko līdzdalību un sabiedrības labbūtību. Šajā kontekstā ziņu un aktualitāšu saturs būtu jāsaprot kā tāds, kas aptver jebkādu ziņu un aktualitāšu saturu neatkarīgi no tā veida. Ziņu un aktualitāšu saturs var sasniegt auditorijas dažādos formātos, piemēram, dokumentālo filmu, žurnālu vai sarunu raidījumu veidā, un to var izplatīt dažādos veidos, tostarp, augšupielādējot to tiešsaistes platformās. Kvalitatīvi mediju pakalpojumi ir arī līdzeklis pret dezinformāciju un ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos. Piekļuve šādiem pakalpojumiem būtu jānodrošina arī, nepieļaujot mēģinājumus apklusināt žurnālistus, kas izpaužas, sākot ar draudiem un aizskaršanu līdz cenzūrai un atšķirīgu viedokļu apspiešanai, kas varētu ierobežot brīvu informācijas plūsmu publiskajā telpā, samazinot informācijas kvalitāti un daudzveidību. Tiesības uz mediju satura daudzveidību neuzliek nekādu atbilstošu pienākumu kādam konkrētam mediju pakalpojumu sniedzējam ievērot standartus, kas nav skaidri noteikti tiesību aktos.
- (15) Šī regula neskar vārda un informācijas brīvību, kas indivīdiem tiek garantēta Hartā. Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir konstatējusi, ka tik sensitīvā nozarē kā audiovizuālo mediju nozare valsts varai papildus pasīvam pienākumam neiejaukties ir aktīvs pienākums ieviest pienācīgu tiesisku un administratīvu regulējumu, kas garantē faktisku mediju plurālismu (8).
- (16) Brīva uzticamas informācijas plūsma ir būtiska labi funkcionējošā mediju pakalpojumu iekšējā tirgū. Tāpēc uz mediju pakalpojumu sniegšanu nebūtu jāattiecinā nekādi ierobežojumi, kas ir pretrunā šai regulai vai citām Savienības tiesību normām, piemēram, Direktīvai 2010/13/ES, kas nosaka pasākumus lietotāju aizsardzībai no nelikumīga un kaitīga satura. Ierobežojumi varētu izrietēt arī no pasākumiem, ko valstu publiskās iestādes piemēro, ievērojot Savienības tiesību aktus.
- (17) Redakcionālas neatkarības aizsardzība ir priekšnoteikums mediju pakalpojumu sniedzēju darbības un profesionālās integritātes īstenošanai drošā mediju vidē. Redakcionālā neatkarība ir īpaši svarīga mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz ziņu un aktualitāšu saturu, ņemot vērā to, cik nozīmīgs tas ir sabiedrībai kā sabiedriskais labums. Mediju

(7) Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

(8) *Centro Europa 7 S.R.L. un Di Stefano* pret Itāliju [GC], Nr. 38433/09, 134. punkts, ECT, 2012.

pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai brīvi veikt saimniecisko darbību iekšējā tirgū un ar vienlīdzīgiem nosacījumiem konkurēt vidē, kura arvien vairāk ir tiešsaistē un kurā informācija plūst pāri robežām.

- (18) Dalībvalstis ir izmantojušas dažādas pieejas, lai aizsargātu redakcionālo brīvību un redakcionālo neatkarību, kas visā Savienībā saskaras ar aizvien lielākām problēmām. Proti, vairākās dalībvalstīs arvien vairāk notiek iejaukšanās mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālajos lēmumos. Tāda iejaukšanās var būt tieša vai netieša un nākt no valsts vai citiem dalībniekiem, to vidū publiskām iestādēm, vēletām amatpersonām, valdības ierēdņiem un politiķiem, piemēram, lai iegūtu politiskas priekšrocības. Akcionāri un citas privātas personas, kam ir dalība mediju pakalpojumu sniedzējos, nolūkā gūt ekonomiskas vai citādas priekšrocības varētu rīkoties veidos, kas izjauc nepieciešamo līdzsvaru starp viņu pašu uzņēmējdarbības brīvību un vārda brīvību, no vienas puses, un redakcionālo vārda brīvību un lietotāju tiesībām uz informāciju, no otras puses. Ņemot vērā mediju sabiedrisko lomu, šāda nepamatota iejaukšanās varētu negatīvi ietekmēt sabiedriskās domas veidošanas procesu. Turklāt jaunākās tendences mediju izplatīšanā un patērēšanā, tostarp jo īpaši tiešsaistes vidē, ir mudinājušas dalībvalstis domāt par tiesību aktiem, kas regulētu mediju satura sniegšanu. Atšķiras arī mediju pakalpojumu sniedzēju izmantotā pieeja redakcionālās neatkarības garantēšanai. Tādas iejaukšanās un regulējuma un pieeju nevienadabīguma dēļ iekšējā tirgū tiek negatīvi ietekmēti nosacījumi mediju pakalpojumu sniedzēju saimnieciskajai darbībai un galu galā pilsoņu un uzņēmumu saņemto mediju pakalpojumu kvalitāte. Tāpēc ir jāievieš efektīvi aizsardzības pasākumi, kas redakcionālo brīvību ļauj īstenot visā Savienībā, lai mediju pakalpojumu sniedzēji varētu neatkarīgi radīt un izplatīt saturu pāri robežām un mediju pakalpojumu saņēmēji šādu saturu varētu saņemt.
- (19) Žurnālisti un redaktori ir galvenie uzticama mediju satura veidotāji un sniedzēji, un to dara, jo īpaši, ziņojot par jaunākajiem notikumiem vai aktualitātēm. Avoti žurnālistiem ir līdzvērtīgi "izejmateriālam" – tie ir mediju satura, jo īpaši ziņu un aktualitāšu satura, veidošanas pamats. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi aizsargāt žurnālistu spēju vākt, atbilstoši faktiem pārbaudīt un analizēt informāciju, jo īpaši informāciju, kas sniegta vai paziņota konfidenciali gan bezsaistē, gan tiešsaistē un kas ir saistīta ar žurnālistikas avotiem vai spēj tos identificēt. Mediju pakalpojumu sniedzējiem un to redakcionālajiem darbiniekiem, jo īpaši žurnālistiem, tostarp tiem, kuri tiek nodarbināti nestandarta veidos, piemēram, ārštata darbiniekiem, vajadzētu būt iespējai paļauties uz žurnālistikas avotu un konfidencialas saziņas stingru aizsardzību, tostarp pret nepamatotu iejaukšanos un novērošanas tehnoloģiju izmantošanu. Bez šādas aizsardzības varētu tikt atturēta brīva avotu plūsma uz mediju pakalpojumu sniedzējiem un tādējādi varētu tikt kavēta mediju pakalpojumu sniedzēju brīva saimnieciskās darbības veikšana, arī kaitējot sabiedrības informēšanai, tostarp sabiedrisko interešu jautājumos. Rezultātā šādi šķēršļi varētu apdraudēt žurnālistu brīvību veikt saimniecisko darbību un pildīt savu vitāli svarīgo "publiskā uzrauga" funkciju, tādējādi negatīvi ietekmējot piekļuvi kvalitatīviem mediju pakalpojumiem.
- (20) Lai izvairītos no tā, ka tiek apieta žurnālistikas avotu un konfidencialas saziņas aizsardzība, un pienācīgi garantētu privātas un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību saskaņā ar Hartu, aizsardzības pasākumi būtu jāpiemēro arī personām, kuru regulāro privāto vai profesionālo attiecību ar mediju pakalpojumu sniedzējiem vai to redakcionālajiem darbiniekiem dēļ varētu būt informācija, kas varētu identificēt žurnālistikas avotus vai konfidencialu saziņu. Tam būtu jāattiecas arī uz personām, kas pastāvīgi un nepārtraukti dzīvo ciešās attiecībās kopīgā mājaisaimniecībā, un personām, kuras ir vai ir bijušas profesionāli iesaistītas raidījumu vai preses izdevumu sagatavošanā, veidošanā vai izplatīšanā un pret kurām vērsas tikai tāpēc, ka tām ir cieša saikne ar mediju pakalpojumu sniedzējiem, žurnālistiem vai citiem redakcionālajiem darbiniekiem. Žurnālistikas avotu un konfidencialas saziņas aizsardzībai būtu jāattiecas arī uz mediju pakalpojumu sniedzēju personālu, piemēram, tehniskajiem darbiniekiem, tostarp kibernetikas ekspertiem, pret kuriem varētu vērsties, ņemot vērā svarīgo atbalsta funkciju, ko viņi sniedz žurnālistiem viņu ikdienas darbā, kam nepieciešams risinājums, lai nodrošinātu žurnālistu darba konfidencialitāti, un līdz ar to pastāv iespējamība, ka viņiem ir piekļuve informācijai par žurnālistikas avotiem vai konfidencialu saziņu.
- (21) Žurnālistikas avotu un konfidencialas saziņas aizsardzība atbilst Hartas 11. pantā noteiktajai pamattiesību aizsardzībai un sekmē to. Tai arī ir izšķiroša nozīme, lai garantētu mediju pakalpojumu sniedzēju un jo īpaši pētniecisko žurnālistu "publiskā uzrauga" lomu demokrātiskās sabiedrībās un lai uzturētu tiesiskumu. Ņemot to vērā, nolūkā nodrošināt pienācīgu aizsardzības līmeni žurnālistikas avotiem un konfidencialai saziņai ir nepieciešams, lai pasākumus šādas informācijas iegūšanai atļautu iestāde, kas var neatkarīgi un objektīvi novērtēt, vai tas ir attaisnojams ar primāriem sabiedrības interešu iemesliem, piemēram, tiesa, tiesnesis, prokurors, kas pilda tiesas funkcijas, vai cita šāda iestāde, kuras kompetencē ir atļaut minētos pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Tam arī ir nepieciešams, lai šāda iestāde novērošanas pasākumus regulāri pārskatītu nolūkā pārliecināties, vai joprojām ir

izpildīti nosacījumi, kas pamato attiecīgā pasākuma izmantošanu. Šī prasība ir izpildīta arī tad, ja regulārās pārskatīšanas nolūks ir pārbaudīt, vai ir izpildīti nosacījumi, kas pamato pasākuma izmantošanas atļaujas pagarināšanu.

- (22) Ir arī jāatgādina, ka atbilstīgi iedibinātajai Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā principā nozīmē, ka, neapdraudot notiekošās izmeklēšanas efektivitāti, nolūkā faktiski izmantot šīs tiesības ir laikus jāinformē par novērošanas pasākumiem, kas veikti, attiecīgajai personai nezinot. Lai vēl vairāk stiprinātu minētās tiesības, ir svarīgi, lai mediju pakalpojumu sniedzēji, žurnālisti un personas, kurām ar tiem ir regulāras vai profesionālas attiecības, varētu paļauties uz pienācīgu palīdzību tad, kad viņi minētās tiesības izmanto. Šāda palīdzība varētu būt juridiska, finansiāla vai cita rakstura, piemēram, sniedzot informāciju par pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem. Šādu palīdzību faktiski varētu sniegt, piemēram, neatkarīga iestāde vai struktūra vai, ja šādas iestādes vai struktūras nav, pašregulējuma struktūra vai mehānisms. Šīs regulas mērķis nav saskaņot jēdzienus “aizturēt”, “pārbaudīt”, “kratišana un konfiskācija” vai “novērošana”.
- (23) Žurnālistikas avotu un konfidenciālas saziņas aizsardzība dalībvalstīs pašlaik tiek reglamentēta nevienmērīgi. Dažas dalībvalstis nodrošina absolūtu aizsardzību pret žurnālistu piespiešanu kriminālprocesā un administratīvajā procesā izpaust informāciju, kas identificē viņu avotu, tostarp saziņu, uz kuru attiecas konfidencialitātes saistības. Citas dalībvalstis nodrošina kvalificētu aizsardzību tikai tiesvedībā, kuras pamatā ir konkrētas kriminālapšūdzības, bet vēl citas nodrošina aizsardzību kā vispārēju principu. Tas noved pie sadrumstalotības mediju pakalpojumu iekšējā tirgū un nevienmērīgiem standartiem attiecībā uz žurnālistikas avotu un konfidenciālas saziņas aizsardzību Savienībā. Šajā nolūkā šī regula ievieš vienotus minimālos standartus žurnālistikas avotu un konfidenciālas saziņas aizsardzībai attiecībā uz piespiedu pasākumiem, ko dalībvalstis izmanto šādas informācijas iegūšanai. Lai nodrošinātu žurnālistikas avotu un konfidenciālas saziņas efektīvu aizsardzību, dalībvalstīm nebūtu jāveic šādi pasākumi, tostarp intruzīva novērošanas programmatūra, attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzējiem, to redakcionālo personālu vai jebkādam personām, kurām to regulāro vai profesionālo attiecību ar mediju pakalpojumu sniedzēju vai tā redakcionālo personālu dēļ varētu būt informācija, kas saistīta ar žurnālistikas avotiem vai konfidenciālu saziņu vai kas spēj tos identificēt.
- (24) Mediju profesionāļi, jo īpaši žurnālisti un citi redakcionālā darbībā iesaistīti mediju profesionāļi, arvien vairāk strādā pārrobežu projektos un sniedz pakalpojumus pārrobežu auditorijai un tātad arī mediju pakalpojumu sniedzējiem. Rezultātā pastāv liela varbūtība, ka mediju pakalpojumu sniedzēji saskarsies ar šķēršļiem, juridisku nenoteiktību un nevienmērīgiem konkurences apstākļiem. Tāpēc žurnālistikas avotu un konfidenciālas saziņas aizsardzība ir jāsaskaņo un vēl vairāk jāstiprina Savienības līmenī. Tam nebūtu jāskar papildu vai absolūta aizsardzība valsts līmenī.
- (25) Intruzīva novērošanas programmatūra, tostarp jo īpaši tā, ko mēdz dēvēt par “spieģļprogrammatūru”, ir īpaši invazīvs veids, kā tiek novēroti mediju profesionāļi un viņu avoti. To var izmantot, lai slepeni ierakstītu zvanus vai citādi izmantotu galalietotāja ierīces mikrofonu, filmētu vai fotografētu fiziskas personas, mašīnas vai to apkārtni, kopētu ziņojumus, piekļūtu šifrētiem saturu datiem, izsekotu darbošanos pārlūkprogrammās, izsekotu ģeolokāciju vai vāktu citus sensoru datus, vai izsekotu darbības vairākās galalietotāja ierīcēs. Tai ir atturoša ietekme uz saimnieciskās darbības brīvu veikšanu mediju nozarē. Tā jo īpaši apdraud žurnālistu uzticībā balstītās attiecības ar viņu avotiem, kas ir žurnālista profesijas pamatelements. Ņemot vērā šādas programmatūras digitālo un intruzīvo raksturu un ierīču izmantošanu pāri robežām, tai ir īpaši kaitējoša ietekme uz mediju pakalpojumu sniedzēju saimnieciskās darbības veikšanu iekšējā tirgū. Tāpēc ir jānodrošina, ka mediju pakalpojumu sniedzēji, tostarp žurnālisti, kas darbojas mediju pakalpojumu iekšējā tirgū, var paļauties uz stingru saskaņotu aizsardzību attiecībā uz intruzīvas novērošanas programmatūras izmantošanu Savienībā, tostarp tad, ja dalībvalstu iestādes tās izmantošanas nolūkos izmanto privātu personu pakalpojumus.
- (26) Intruzīva novērošanas programmatūra būtu jāizmanto tikai tad, ja to pamato primāri sabiedrības interešu iemesli, tā ir paredzēta Savienības vai valsts tiesību aktos, tā atbilst Hartas 52. panta 1. punktam, kā to interpretējusi Tiesa, un citiem Savienības tiesību aktiem, tā ir atļauta *ex ante* vai ārkārtas un steidzamos gadījumos, ko pēc tam apstiprinājusi tiesu iestāde vai neatkarīga un objektīva lēmumu pieņemšanas iestāde, tā tiek veikta, izmeklējot nodarījumus, kas uzskaitīti Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI⁽⁹⁾ 2. panta 2. punktā un par ko attiecīgajā dalībvalstī piemēro

⁽⁹⁾ Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.).

brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, vai izmeklējot citus smagus nodarījumus, par ko attiecīgajā dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz pieci gadi, kā noteikts attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos, un ar noteikumu, ka neviens cits mazāk ierobežojošs pasākums nebūtu piemērots un pietiekams, lai iegūtu meklēto informāciju. Saskaņā ar proporcionalitātes principu personas tiesības un brīvības var ierobežot tikai tad, ja tas ir nepieciešams un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība. Tādējādi – konkrēti attiecībā uz intruzīvas novērošanas programmatūras izmantošanu – ir jāpārlicinās, vai attiecīgais nodarījums sasniedz smaguma sliekšni, kā noteikts šajā regulā, vai, pēc visu attiecīgo apstākļu individuāla novērtējuma konkrētā lietā, minētā nodarījuma izmeklēšana un saukšana pie atbildības par to ir pietiekams pamats, lai notiktu īpaši aizskaroša iejaukšanās pamattiesībās un ekonomiskajās brīvībās, kas izpaužas kā intruzīvas novērošanas programmatūras izmantošana, vai ir pietiekami pierādījumi par minētā nodarījuma izdarīšanu un vai intruzīvas novērošanas programmatūras izmantošanai ir nozīme, lai konstatētu faktus, kas saistīti ar minētā nodarījuma izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības par to.

- (27) Sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem ir īpaša loma mediju pakalpojumu iekšējā tirgū, nodrošinot, ka pilsoņiem un uzņēmumiem ir piekļuve daudzveidīgam saturu piedāvājumam, tostarp kvalitatīvai informācijai un objektīvam un līdzsvarotam atspoguļojumam, un tā ir daļa no to kompetences, kā noteikts valsts līmenī saskaņā ar LES un LESD pievienoto Protokolu Nr. 29 par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs. Tiem ir svarīga loma attiecībā uz to, ka tiek ievērotas pamattiesības uz vārda un informācijas brīvību, nodrošinātas cilvēkiem iespējas meklēt un saņemt daudzveidīgu informāciju un veicinātas demokrātijas, kultūras daudzveidības un sociālās kohēzijas vērtības. Tie nodrošina forumu publiskām diskusijām un līdzekli plašākas pilsoņu demokrātiskās līdzdalības veicināšanai. Sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarība ir svarīga vēlēšanu laikā, lai nodrošinātu pilsoņiem piekļuvi objektīvai un kvalitatīvai informācijai. Tomēr sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji ir īpaši pakļauti iejaukšanās riskam, ņemot vērā to institucionālo pietuvinātību valstij un saņemto publisko finansējumu. Šo risku pastiprina nevienmērīgi aizsardzības pasākumi, kas saistīti ar līdzsvarotu atspoguļojumu un neatkarīgu pārvaldi sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējos Savienībā. Gan Komisijas 2022. gada 13. jūlija paziņojums “2022. gada ziņojums par tiesiskumu”, gan Mediju plurālisma un brīvības centra 2022. gada mediju plurālisma uzraudzības instruments apstiprina šādu aizsardzības pasākumu sadrumstalotību un norāda uz riskiem, kas izriet no nepietiekama finansējuma. Kā liecina Eiropas Audiovizuālās observatorijas 2022. gada ziņojums “Sabiedrisko mediju pārvaldība un neatkarība”, garantijas sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarīgai darbībai Savienībā atšķiras – atšķirīgs ir to tvērums un valstu pieeju detalizācijas pakāpe.
- (28) Savienībā atšķiras tiesiskais regulējums, kas nodrošina to, ka sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji sniedz līdzsvarotu atspoguļojumu. Turklāt Savienībā atšķiras noteikumi par sabiedrisko mediju vadības iecelšanu un atlaišanu. Piemēram, lielākajā daļā valstu tiesību sistēmu ir noteikti vairāki atlaišanas iemesli, savukārt citās nav paredzēti nekādi konkrēti noteikumi. Ja noteikumi pastāv, dažos gadījumos tie ir nepietiekami vai nedarbojas praksē. Ir arī gadījumi, kad dalībvalstīs tiek veiktas tiesību aktu reformas, kas palielina valdības kontroli pār sabiedriskajiem medijiem, tostarp attiecībā uz sabiedrisko mediju vadītāju vai valdes locekļu iecelšanu. Dalībvalstīs atšķiras arī pieejas finansējuma pietiekamības un paredzamības nodrošināšanai sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem. Ja aizsardzības pasākumi nepastāv vai ir nepietiekami, pastāv politiskās iejaukšanās risks sabiedrisko mediju redakcionālajā ievirzē vai pārvaldībā. Neesoši vai nepietiekami sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarības aizsardzības pasākumi varētu arī izraisīt nepietiekamu finansējuma stabilitāti, tādējādi pakļaujot sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējus politiskās kontroles vai vēl lielākas politiskās kontroles riskam. Tas varētu novest pie situācijas, kad sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji sniedz nepilnīgu vai neobjektīvu atspoguļojumu, pie gadījumiem, kad valdība iejaucas to vadības iecelšanā vai atlaišanā, vai pie patvaļīgām korekcijām sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējos vai to nestabilas finansēšanas. Viss minētais negatīvi ietekmē piekļuvi neatkarīgiem un objektīviem mediju pakalpojumiem, tādējādi ietekmējot tiesības uz vārda brīvību, kā noteikts Hartas 11. pantā, un varētu kropļot konkurenci mediju pakalpojumu iekšējā tirgū, tostarp attiecībā uz citās dalībvalstīs iedibinātiem mediju pakalpojumu sniedzējiem.
- (29) Tādā valsts mediju vidē, kurai raksturīga sabiedrisko un privāto mediju pakalpojumu sniedzēju līdzāspastāvēšana, sabiedriskie mediji veicina mediju plurālismu un sekmē konkurenci mediju nozarē, radot plašu saturu klāstu, kas atbilst dažādām interesēm, perspektīvām un demogrāfijai, un piedāvājot alternatīvus viedokļus un programmu izvēli, sniedzot bagātīgu un unikālu piedāvājumu. Sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji par auditoriju un attiecīgos gadījumos reklāmas resursiem konkurē ar privātiem mediju uzņēmumiem un tiešsaistes platformām, tostarp tādām,

kas iedibinātas citās dalībvalstīs. Tas attiecas uz komerciālajām raidorganizācijām gan audiovizuālajā, gan radio nozarē un izdevējiem, un tas īpaši attiecas uz pašreizējo digitālo mediju vidi, kurā visi mediji izvērš darbību tiešsaistes vidē un arvien vairāk sniedz savus pakalpojumus pāri robežām. Ja šāds divējāds un konkurējošais mediju tirgus, kas ir raksturīgs lielām Savienības daļām, darbojas labi, tad tas nodrošina daudzveidīgu un kvalitatīvu mediju pakalpojumu piedāvājumu visās nozarēs. Tomēr, ja publiskais finansējums nekalpo tam, lai īstenotu uzdevumu sniegt labumu visiem skatītājiem, bet gan tam, lai atbalstītu vienus pusējus viedokļus, jo notiek politiska iejaukšanās pārvaldībā vai redakcionālajā ievirzē, tad tas varētu ietekmēt saimnieciskās darbības apstākļus un konkurenci Savienībā tā, ka tas ir pretrunā vispārējām interesēm. Pirmās instances tiesa ir apstiprinājusi, ka sabiedriskās apraides sistēmas valsts finansējumu var atzīt par atbilstošu LESD noteikumiem par valsts atbalstu tikai tad, ja tiek ievērotas kvalitātes prasības, kuras ir noteiktas sabiedrisko pakalpojumu pilnvarojumā⁽¹⁰⁾.

- (30) Lai gan tā dēvētās mediju sagrašanās risks ir aktuāls visam mediju pakalpojumu tirgum, sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji šādam riskam ir pakļauti jo īpaši, ņemot vērā to pietuvinātību valstij. Atšķirīgi vai nepietiekami aizsardzības pasākumi sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarīgai darbībai varētu kavēt vai atturēt citu dalībvalstu mediju pakalpojumu sniedzējus darboties vai ienākt attiecīgajā mediju tirgū. Lai gan neatkarīgie mediju uzņēmumi savus resursus iegulda augstas kvalitātes ziņu veidošanā, kas atbilst žurnālistikas standartiem, daži "sagrābtie" sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji, kuri šādos standartus neievēro, varētu piedāvāt nelīdzsvarotas ziņas, vienlaikus saņemot valsts subsīdijas. Konkurences priekšrocības, ko neatkarīgi mediji var iegūt, piedāvājot neatkarīgas ziņas, varētu samazināties, jo "sagrābtie" sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji varētu nepamatoti saglabāt savu stāvokli tirgū. Politizēti mediju tirgi var ietekmēt reklāmas tirgus kopumā, jo uzņēmumiem papildus efektīvu reklāmas kampaņu izstrādei ir jāņem vērā politiskie faktori. Ja sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji, kuras parasti uzskata par uzticamiem informācijas avotiem, sniedz neobjektīvu atspoguļojumu par politisko vai ekonomisko situāciju vai par konkrētiem ekonomikas dalībniekiem tāpēc, ka šie mediji ir sagrabti, tas varētu arī samazināt uzņēmumu spēju saņemt pienācīgu informāciju par ekonomisko situāciju attiecīgā tirgū un tādēļ to spēju pieņemt pārdomātus uzņēmējdarbības lēmumus. Tādējādi šāda sagrašanās varētu negatīvi ietekmēt iekšējā tirgus darbību. Visbeidzot, dažu "sagrābtu" sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neobjektīvas ziņu veidošanas dēļ dažās dalībvalstīs pilsoņi varētu vērsties pie alternatīviem informācijas avotiem, jo īpaši tādiem, kas pieejami tiešsaistes platformās, un tas varētu vēl vairāk vājināt vienlīdzīgu konkurenci apstākļus iekšējā tirgū.
- (31) Tāpēc dalībvalstīm, par pamatu ņemot starptautiskos standartus, ko šajā sakarā izstrādājusi Eiropas Padome, ir jāievieš efektīvi juridiski aizsardzības līdzekļi no valdības, politiskām, ekonomiskām vai privātām interesēm brīvai sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarīgai darbībai visā Savienībā, neskarot valsts konstitucionālos tiesību aktus atbilstīgi Hartai. Tam būtu jāietver principi, kas ir piemēroti veidiem, kādos dalībvalstis organizē savus sabiedriskos medijus, piemēram, tādi, kas pastāv valsts administratīvo tiesību regulējumā vai sabiedrību tiesību regulējumā, kurš piemērojams privātiem biržā kotētiem uzņēmumiem, attiecībā uz tādu personu vai struktūru iecelšanu vai atļaušanu, kurām ir loma redakcionālās politikas noteikšanā vai kuras šajā ziņā ir augstākā lēmumu pieņemšanas instance sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējā. Minētie principi būtu jānosaka valsts līmenī. Ir arī jāgarantē, ka, neskarot Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu, sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji gūst labumu no pārredzamām un objektīvām finansēšanas procedūrām, kas garantē pietiekamus un stabilus finanšu resursus to sabiedriskā pakalpojuma kompetences īstenošanai, nodrošina tiem prognozējamību plānošanas procesos un ļauj tiem attīstīties savas sabiedriskā pakalpojuma kompetences ietvaros. Vislabāk, ja lēmumus par šādu finansējumu pieņemtu un piemērotu uz vairākiem gadiem saskaņā ar sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju kompetenci sniegt sabiedrisko pakalpojumu, lai izvairītos no iespējamās neatļautas ietekmes riska ikgadējā budžeta apspriešanās. Šī regula neskar dalībvalstu kompetenci nodrošināt finansējumu sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem, kā noteikts Protokolā Nr. 29.
- (32) Izšķiroši svarīgi ir tas, lai mediju pakalpojumu saņēmēji skaidri zinātu, kam pieder mediji un kas aiz tiem stāv, lai viņi varētu identificēt un izprast iespējamus interešu konfliktus. Tas ir priekšnoteikums informācijā pienācīgi balstītu viedokļu veidošanai un līdz ar to aktīvai dalībai demokrātijā. Šāda pārredzamība arī ir efektīvs instruments ar atturošu ietekmi un tādējādi tam, lai mazinātu risku, ka notiks iejaukšanās redakcionālajā neatkarībā. Turklāt tā veicina atvērtu un taisnīgu tirgus vidi un palielina mediju pārskatatbildību attiecībā pret mediju pakalpojumu saņēmējiem, galu galā veicinot mediju pakalpojumu kvalitāti iekšējā tirgū. Tāpēc ir jāievieš vienotas informēšanas prasības mediju pakalpojumu sniedzējiem visā Savienībā. Starp minētajām prasībām vajadzētu būt samērīgām un

⁽¹⁰⁾ Pirmās instances tiesas 2008. gada 26. jūnija spriedums SIC/Komisija, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, 211. punkts.

mērķorientētām prasībām mediju pakalpojumu sniedzējiem atklāt attiecīgo informāciju par to piederību un reklāmas ieņēmumiem, kas saņemti no publiskām iestādēm vai subjektiem. Šāda informācija ir nepieciešama, lai mediju pakalpojumu saņēmēji varētu izprast iespējamus interešu konfliktus un varētu par tiem interesēties, tostarp gadījumos, kad mediju īpašnieki ir pakļauti politiskajai ietekmei, – tas ir priekšnoteikums viņu spējai novērtēt saņemtās informācijas uzticamību. To var panākt tikai tad, ja mediju pakalpojumu saņēmēju rīcībā ir atjaunināta informācija par mediju īpašumtiesībām lietotājdraudzīgā veidā, jo īpaši tad, kad viņi skatās, klausās vai lasa mediju saturu, lai saturu varētu uztvert pareizajā kontekstā un par to gūt pareizo priekšstatu. Tādējādi mērķorientētas mediju īpašumtiesību informācijas atklāšana radītu ieguvumus, kas nepārprotami pārsniegtu jebkādu iespējamo informācijas atklāšanas pienākuma ietekmi uz pamattiesībām, tostarp tiesībām uz privāto un ģimenes dzīvi un tiesībām uz personas datu aizsardzību. Šajā sakarā nebūtu jāskar pasākumi, ko dalībvalstis veikušas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/849⁽¹¹⁾ 30. panta 9. punktu. Attiecīgajiem mediju pakalpojumu sniedzējiem prasītā informācija būtu jāatklāj elektroniskā formātā, piemēram, savās tīmekļa vietnēs vai ar citiem viegli un tieši pieejamiem līdzekļiem.

- (33) Lai vēl vairāk veicinātu mediju īpašumtiesību augsta līmeņa pārredzamību, dalībvalstīm arī būtu jāuztic valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vai citām kompetentajām iestādēm un struktūrām izstrādāt mediju īpašnieku datubāzes. Šādām datubāzēm būtu jādarbojas kā vienas pieturas aģentūrai, kas ļauj mediju pakalpojumu saņēmējiem viegli pārbaudīt attiecīgo informāciju, kas saistīta ar konkrētu mediju pakalpojumu sniedzēju. Ņemot vērā valstu administratīvās īpatnības un nolūkā mazināt administratīvo slogu, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai elastīgi izlemt, kura iestāde vai struktūra būs atbildīga par šādu mediju īpašnieku datubāzu izstrādi. Tā varētu būt, piemēram, valsts regulatīvā iestāde vai struktūra vai cita administratīva struktūra, kas savukārt šā uzdevuma izpildē varētu izmantot citas struktūras, kurai ir attiecīgas zināšanas, palīdzību.
- (34) Mediju integritāte prasa arī proaktīvu pieeju redakcionālās neatkarības veicināšanai no tādu mediju uzņēmumu puses, kas nodrošina ziņu un aktualitāšu saturu, to jo īpaši panākot ar iekšējiem aizsardzības pasākumiem. Mediju pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpieņem samērīgi pasākumi, lai garantētu redaktoru brīvību pieņemt redakcionālus lēmumus atbilstīgi mediju pakalpojumu sniedzēja iedibinātajai ilgtermiņa redakcionālajai ievirzei. Mērķis pasargāt redakcionālus lēmumus, jo īpaši tos, ko par konkrētiem satura elementiem pieņēmuši galvenie redaktori un redaktori, no nepamatotas iejaukšanās palīdz nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus mediju pakalpojumu iekšējā tirgū un šādu pakalpojumu kvalitāti. Minētajiem pasākumiem vajadzētu būt vēršotiem uz to, lai nodrošinātu neatkarības standartu ievērošanu visā medija redakcionālajā procesā, tostarp nolūkā aizsargāt žurnālistikas satura integritāti. Šis mērķis atbilst arī Hartas 11. pantā noteiktajām pamattiesībām saņemt un sniegt informāciju. Ņemot vērā šos apsvērumus, mediju pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jānodrošina faktisko vai potenciālo interešu konfliktu pārredzamība attiecībā uz savu mediju pakalpojumu saņēmējiem.
- (35) Mediju pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpieņem iekšējie aizsardzības pasākumi, kuri paredzēti, lai garantētu redakcionālo lēmumu neatkarību, un kuri pielāgoti mediju pakalpojumu sniedzēju lielumam, struktūrai un vajadzībām. Komisijas Ieteikumā (ES) 2022/1634⁽¹²⁾ ir dots saraksts ar brīvprātīgiem iekšējiem aizsardzības pasākumiem, ko šajā sakarā var pieņemt mediju uzņēmumi. Šī regula nebūtu jāinterpretē tā, ka privāto mediju pakalpojumu sniedzēju īpašniekiem tiktu atņemta prerogatīva noteikt stratēģiskus vai vispārīgus mērķus vai veicināt savu uzņēmumu izaugsmi un finansiālo dzīvotspēju. Tādēļ šajā regulā būtu jāatzīst, ka redakcionālās neatkarības veicināšanas mērķis ir jāsaista ar privāto mediju īpašnieku legītimajām tiesībām un interesēm, piemēram, tiesībām noteikt mediju pakalpojumu sniedzēja redakcionālo ievirzi un ietekmēt redakcionālo komandu sastāvu.
- (36) Neatkarīgām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām ir būtiska nozīme mediju tiesību aktu pareizā piemērošanā visā Savienībā. Lai gan valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām bieži vien trūkst ar preses nozari saistītās kompetences, tās ir vislabāk piemērotas kopumā nodrošināt šajā regulā paredzēto ar regulatīvo sadarbību un labi funkcionējošu mediju pakalpojumu tirgu saistīto prasību pareizu piemērošanu. Valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vajadzētu būt to uzdevumu izpildei nepieciešamajiem resursiem personāla, speciālo zināšanu un finanšu līdzekļu ziņā, tostarp, lai tās varētu piedalīties Eiropas Mediju pakalpojumu padomes ("padome") darbībās. Tās būtu

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

⁽¹²⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2022/1634 (2022. gada 16. septembris) par redakcionālās neatkarības un piederības pārredzamības iekšējiem aizsardzības pasākumiem mediju nozarē (OV L 245, 22.9.2022., 56. lpp.).

nodrošināmas ar tehniskiem resursiem, piemēram, attiecīgiem digitālajiem rīkiem. Dalībvalstīm attiecīgos gadījumos vajadzīgajā apmērā būtu jāpalielina valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām piešķirtie resursi, ņemot vērā papildu uzdevumus, kas tām noteikti saskaņā ar šo regulu. Valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām arī vajadzētu būt atbilstīgām pilnvarām, jo īpaši pieprasīt informāciju un datus no jebkuras fiziskas vai juridiskas personas, uz kuru attiecas šī regula vai kurai ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību vai profesiju saistītos nolūkos varētu pamatoti būt vajadzīga informācija un dati attiecībā uz šādu personu tiesībām un interesēm.

- (37) Lai nodrošinātu šīs regulas un citu Savienības mediju tiesību aktu konsekventu piemērošanu, ir jāizveido padome kā neatkarīga padomdevēja struktūra Savienības līmenī, kas apvieno valstu regulatīvās iestādes vai struktūras un koordinē to darbības. Veicot savus uzdevumus un īstenojot savas pilnvaras, padomei vajadzētu būt pilnīgi neatkarīgai, tostarp no jebkādas politiskas vai ekonomiskas ietekmes, un tai nebūtu nedz jāprasa, nedz jāpieņem nevienas valdības, iestādes, vai nu valsts, pārvalstiskas vai starptautiskas, vai nevienas publiskas vai privātas personas vai struktūras norādījumi. Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupai (ERGA), kas izveidota ar Direktīvu 2010/13/ES, ir bijusi būtiska nozīme minētās direktīvas konsekventas īstenošanas veicināšanā. Tāpēc padomei būtu jābalstās uz ERGA un tā jāaizstāj. Tādēļ ir jāgroza Direktīva 2010/13/ES, svītrojot tās 30.b pantu, ar kuru izveido ERGA, un aizstājot atsauces uz ERGA un tās uzdevumiem. Direktīvas 2010/13/ES grozīšana ar šo regulu ir pamatota, jo skar tikai noteikumus, kuri dalībvalstīm nav jātransponē, un ir adresēta Savienības iestādēm.
- (38) Padomē būtu jādarbojas valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru augstākajiem pārstāvjiem. Šie pārstāvji būtu jāieceļ valstu regulatīvajām iestādēm vai struktūrām. Ja dalībvalstīm ir vairākas attiecīgās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, tostarp reģionālā līmenī, kopīgs pārstāvis būtu jāizraugās, izmantojot pienācīgas procedūras, un balsstiesības būtu jāsauglabā tikai vienam pārstāvim no katras dalībvalsts. Lai veiktu savas darbības padomē, valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vajadzētu būt iespējai apspriesties un koordinēt darbību ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm vai struktūrām un attiecīgā gadījumā ar pašregulējuma struktūrām savās dalībvalstīs. Tam nebūtu jāskar iespēja citām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām attiecīgā gadījumā piedalīties padomes sanāksmēs. Padomei arī vajadzētu būt iespējai, vērtējot katru gadījumu atsevišķi, uzaicināt tās sanāksmēs piedalīties ārējos ekspertus. Tai arī vajadzētu būt iespējai, saskaņojot ar Komisiju, dalībai savās sanāksmēs izraudzīties pastāvīgos novērotājus, tostarp jo īpaši valsts regulatīvās iestādes vai struktūras no kandidātvalstīm, potenciālajām kandidātēm, vai uzaicināt *ad hoc* delegātus no citām kompetentajām valsts iestādēm.
- (39) Ņemot vērā mediju nozares jutīgumu un ievērojot ERGA lēmumu pieņemšanas praksi saskaņā ar tās reglamentu, padomei lēmumi būtu jāpieņem ar divu trešdaļu balsu vairākumu. Padomes reglamentā jo īpaši būtu jānorāda priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka loma, uzdevumi un iecelšanas procedūras, kā arī pasākumi padomes locekļu interešu konfliktu novēršanai un pārvaldībai. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka atbalstam padomei vajadzētu būt iespējai izveidot vadības grupu. Veidojot vadības grupas sastāvu, būtu jāņem vērā ģeogrāfiskā līdzsvara princips. Padomei tās reglamentā būtu jānosaka konkrētā kārtība attiecībā uz vadības grupu. ERGA priekšsēdētājam un priekšsēdētāja vietniekam, kuru padomdevēji ir ERGA valdes locekļi, būtu jāsekmē sakārtota, pārredzama un efektīva pārkārtošanās no ERGA uz padomi līdz brīdim, kad tiek ievēlēti padomes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks.
- (40) Ja padome nodarbojas ar jautājumiem, kas nav saistīti ar audiovizuālo mediju nozari, tai būtu jāpaļaujas uz efektīvu apspriešanās mehānismu, kurā iesaistītas ieinteresētās personas no attiecīgajām mediju nozarēm, kas darbojas gan Savienības, gan valsts līmenī. Starp šādām ieinteresētajām personām varētu būt preses padomes, žurnālistu apvienības, arodbiedrību un uzņēmēju apvienības. Padomei būtu jādod šādām ieinteresētajām personām iespēja pievērst tās uzmanību norisēm un jautājumiem, kas attiecas uz to nozarēm. Šim apspriešanās mehānismam būtu jādod padomei iespēja apkopot mērķorientētu ieguldījumu no attiecīgajām ieinteresētajām personām un iegūt attiecīgo informāciju tās darba atbalstam. Nosakot apspriešanās mehānisma praktisko kārtību savā reglamentā, padomei būtu jāņem vērā nepieciešamība pēc pārredzamības, daudzveidības un taisnīgas ģeogrāfiskās pārstāvības. Padomei būtu jāspēj arī apspriesties ar akadēmiskajām aprindām, lai iegūtu papildu nozīmīgu informāciju.
- (41) Neskarot pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar Līgumiem, ir būtiski, lai Komisija un padome cieši sadarbotos, dodot padomei iespēju konsultēt un atbalstīt Komisiju tās kompetencē esošajos jautājumos, kas saistīti ar mediju pakalpojumiem. Padomei būtu aktīvi jāatbalsta Komisija tās uzdevumos nodrošināt šīs regulas konsekventu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu. Šajā nolūkā padomei būtu jāsniedz konsultācijas un palīdzība Komisijai regulatīvajos, tehniskajos vai praktiskajos aspektos, kas attiecas uz Savienības tiesību aktu piemērošanu, jāveicina sadarbība un efektīva informācijas, pieredzes un paraugprakses apmaiņa un šajā regulā paredzētajos gadījumos, attiecīgā gadījumā ņemot vērā mediju brīvības un mediju plurālisma stāvokli attiecīgajos

mediju tirgos, jāizstrādā atzinumi. Šādiem atzinumiem nevajadzētu būt juridiski saistošiem, bet būtu jākalpo kā noderīgiem norādījumiem attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, un Komisija tos varētu ņemt vērā, pildot savus uzdevumus, proti, nodrošināt šīs regulas konsekventu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu. Būtu jāuzskata, ka, pieliekot savus labākos pūliņus, lai īstenotu padomes atzinumu, vai pienācīgi paskaidrojot jebkādas atkāpes no tā, valsts regulatīvās iestādes vai struktūras ir darījušas visu iespējamo, lai ņemtu vērā padomes atzinumu.

- (42) Lai efektīvi un neatkarīgi pildītu savus uzdevumus, padomei būtu jāsaņem palīdzība no sekretariāta, kas nodarbojas tikai ar padomes darbību. Sekretariāts būtu jānodrošina Komisijai. Sekretariātam būtu jāpiešķir pietiekami resursi tā uzdevumu veikšanai. Neskarot Komisijas institucionālo un budžeta autonomiju, ir svarīgi, lai Komisija ņemtu vērā padomes paziņotās vajadzības, jo īpaši attiecībā uz sekretariāta darbinieku kvalifikāciju, speciālajām zināšanām un profilu, lai tas efektīvi veiktu savus uzdevumus. Sekretariātam arī vajadzētu būt iespējai palauties uz valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru speciālajām zināšanām un resursiem. Tas būtu ļoti svarīgi, lai palīdzētu padomei tās uzdevumu sagatavošanā. Tādēļ sekretariātā būtu jāiekļauj pienācīgs skaits darbinieku, ko norīkojušas valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, lai tas gūtu labumu no viņu prasmēm un pieredzes. Atbilstoši savai kompetencei sekmēt padomes uzdevumu neatkarīgu izpildi sekretariātam, atbalstot padomi tās uzdevumu izpildē saskaņā ar šo regulu, būtu jāievēro tikai padomes norādījumi. Sekretariātam būtu jāsniedz padomei būtisks, administratīvs un organizatorisks atbalsts un jāpalīdz padomei, kad tā pilda savus uzdevumus, jo īpaši, veicot attiecīgas pētniecības vai informācijas vākšanas darbības.
- (43) Regulatīvā sadarbība starp neatkarīgām mediju regulatīvajām iestādēm vai struktūrām ir būtiska, lai nodrošinātu mediju pakalpojumu iekšējā tirgus pienācīgu darbību. Taču Direktīvā 2010/13/ES valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām nav paredzēta strukturētas sadarbības sistēma. Kopš Savienības audiovizuālo mediju pakalpojumu regulējuma pārskatīšanas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1808 ⁽¹³⁾, kas tā darbības jomā iekļāvusi arī video koplietošanas platformas, nemitīgi aug vajadzība pēc ciešas sadarbības starp valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, jo īpaši pārrobežu lietu risināšanai. Šādu vajadzību pamato arī jaunie izaicinājumi Savienības mediju vidē, kuriem paredzēts pievērsties ar šo regulu, tostarp, uzticot valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām jaunus uzdevumus.
- (44) Apzinoties šos izaicinājumus un lai reaģētu uz vajadzību pēc ciešākas sadarbības audiovizuālo mediju pakalpojumu jomā, ERGA 2020. gadā vienojās par saprašanās memorandu, kurā izklāstīti nesaistoši mehānismi pārrobežu sadarbībai, lai stiprinātu to Savienības noteikumu piemērošanu, kuri attiecas uz audiovizuālo mediju pakalpojumiem un video koplietošanas platformu pakalpojumiem. Par pamatu ņemot šo brīvprātīgo sistēmu un nolūkā nodrošināt Savienības mediju tiesību aktu efektīvu izpildi, izvairsties no papildu šķēršļu radīšanas mediju pakalpojumu iekšējā tirgū un novērst iespēju, ka negodīgi mediju pakalpojumu sniedzēji varētu apiet piemērojamos mediju noteikumus, ir būtiski paredzēt skaidru, juridiski saistošu satvaru, kurā valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām citai ar citu efektīvi un rezultatīvi sadarboties esošā tiesiskā regulējuma ietvaros. Šāds satvars ir būtisks, lai ievērotu izcelsmes valsts principu, kas ir Direktīvas 2010/13/ES stūrkmens, kā arī lai nodrošinātu, ka valsts regulatīvās iestādes vai struktūras spēj pārraudzīt attiecīgos mediju pakalpojumu sniedzējus. Mērķim vajadzētu būt nodrošināt šīs regulas konsekventu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu, piemēram, nodrošinot netraucētu informācijas apmaiņu starp valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vai ļaujot ātri risināt jautājumus, kas saistīti ar jurisdikcijas problēmām. Ja valsts regulatīvās iestādes vai struktūras apmainās ar informāciju, būtu jāievēro visi attiecīgie Savienības un valsts tiesību akti par informācijas apmaiņu, tostarp attiecīgie datu aizsardzības tiesību akti. Šāda sadarbība un jo īpaši paātrināta sadarbība ir ļoti svarīga, lai atbalstītu darbības iekšējā tirgus aizsardzībai pret negodīgiem mediju pakalpojumu sniedzējiem, vienlaikus nodrošinot pamattiesību, jo īpaši vārda brīvības, ievērošanu. Paātrināta sadarbība ir jo īpaši vajadzīga, lai nepieļautu, ka mediju pakalpojumus, kas dažās dalībvalstīs apturēti saskaņā ar Direktīvas 2010/13/ES 3. panta 3. un 5. punktu, minētajās dalībvalstīs turpina sniegt ar satelītsakaru palīdzību vai citiem līdzekļiem, tādējādi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem sekmējot attiecīgo valsts pasākumu iedarbīgumu. Padomes atzinumi būs svarīgi sadarbības mehānisma efektīvai darbībai.
- (45) Tā kā video koplietošanas platformu mērogs aptver visu Eiropu, valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām ir vajadzīgs speciāli paredzēts rīks, ar ko video koplietošanas platformu pakalpojumu lietotājus aizsargāt no konkrēta nelikumīga un kaitīga satura, tostarp komercpaziņojumiem. Jo īpaši, neskarot izcelsmes valsts principu, ir vajadzīgs

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1808 (2018. gada 14. novembris), ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 303, 28.11.2018., 69. lpp.).

mehānisms, kas ļautu katrai attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei vai struktūrai prasīt saviem kolēģiem veikt nepieciešamus un samērīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka video koplietošanas platformu nodrošinātāji izpilda Direktīvas 2010/13/ES 28.b panta 1., 2. un 3. punktā paredzētos pienākumus. Tas ir svarīgi, lai nodrošinātu, ka auditorijas, jo īpaši nepilngadīgie, tiek efektīvi aizsargātas visā Savienībā, kad tās piekļūst saturam video koplietošanas platformās, un ka tās var paļauties uz pienācīgu pārredzamības līmeni attiecībā uz komercpaziņojumiem tiešsaistē. Padomes nodrošināta starpniecība un tās sniegti atzinumi palīdzētu attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām nodrošināt savstarpēji pieņemamus un apmierinošus rezultātus. Ja šāda mehānisma izmantošana nenoved pie izlīguma, brīvību sniegt informācijas sabiedrības pakalpojumus no citas dalībvalsts var ierobežot tikai tad, ja ir izpildīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/31/EK ⁽¹⁴⁾ 3. pantā izklāstītie nosacījumi un ievērota tajā izklāstītā procedūra.

- (46) Ir būtiski nodrošināt konsekventu regulatīvo praksi, šīs regulas konsekventu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu. Šajā nolūkā un lai labāk nodrošinātu Savienības mediju tiesību aktu konverģentu īstenošanu, Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāspēj izdot pamatnostādnes pārrobežu jautājumos, uz kuriem attiecas gan šī regula, gan Direktīva 2010/13/ES. Lemjot par pamatnostādņu izdošanu un ņemot vērā attiecīgās apspriedes ar kontaktkomiteju, kas izveidota ar Direktīvu 2010/13/ES jautājumiem saistībā ar minēto direktīvu, Komisijai jo īpaši būtu jāapsver regulatīvie problēmjautājumi, kas skar nozīmīgu skaitu dalībvalstu, vai regulatīvie problēmjautājumi, kam ir pārrobežu elementi. Ņemot vērā informācijas pārpilnību un digitālo līdzekļu arvien plašāku izmantošanu piekļuvē medijiem, ir svarīgi nodrošināt vispārējas nozīmes satura pamanāmību, lai palīdzētu panākt vienlīdzīgas konkurences apstākļus iekšējā tirgū un atbilstību pamattiesībām saņemt informāciju saskaņā ar Hartas 11. pantu. Saskaņā ar Direktīvas 2010/13/ES 7.a pantu veicamie valstu pasākumi var ietekmēt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību, tāpēc, lai panāktu juridisko noteiktību šajā jomā, svarīgas būtu Komisijas pamatnostādnes. Būtu arī lietderīgi sniegt norādījumus par pasākumiem, ko veic saskaņā ar Direktīvas 2010/13/ES 5. panta 2. punktu, lai nodrošinātu, ka ir publiski pieejama piekļūstama, precīza un atjaunināta informācija par mediju piederību un par mediju pakalpojumu sniedzēju pienākumu konkrētu atjauninātu informāciju padarīt viegli un tieši piekļūstamu to pakalpojumu saņēmējiem. Pamatnostādņu sagatavošanā Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no padomes. Padomei jo īpaši būtu jādalās ar Komisiju savās speciālajās regulatīvajās, tehniskajās un praktiskajās zināšanās par jomām un tematiem, uz kuriem attiecas attiecīgās pamatnostādnes.
- (47) Valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām ir konkrētas praktiskas speciālās zināšanas, kas tām ļauj efektīvi līdzsvarot mediju pakalpojumu sniedzēju un mediju pakalpojumu saņēmēju intereses, vienlaikus nodrošinot vārda brīvības ievērošanu un mediju plurālisma aizsargāšanu un sekmēšanu. Tas ir jo īpaši svarīgi, aizsargājot iekšējo tirgu no tādiem mediju pakalpojumiem, kuru izcelsme ir ārpus Savienības, neatkarīgi no tā, kādiem līdzekļiem tie tiek izplatīti vai kā tiem piekļūst, kuri ir vērsti uz auditorijām vai sasniedz auditorijas Savienībā, ja, *inter alia* ņemot vērā kontroli, ko pār tiem varētu īstenot trešās valstis, tie varētu kaitēt sabiedrības drošībai vai radīt tām kaitējuma risku. Risks kaitēt sabiedrības drošībai varētu attiekties uz publiskām provokācijām izdarīt teroristu nodarījumu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2017/541 ⁽¹⁵⁾ 5. pantā, un sistematiskām, starptautiskām ārvalstu īstenotās informācijas manipulācijas un iejaukšanās kampaņām ar mērķi destabilizēt Savienību kopumā vai konkrētas dalībvalstis. Šajā sakarā ir jāstiprina koordinācija starp valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, lai kopīgi vērstos pret iespējamiem sabiedrības drošības apdraudējumiem, kas izriet no tādiem mediju pakalpojumiem, un jānosaka tiesiskais regulējums, lai nodrošinātu saskaņā ar Savienības mediju tiesību aktiem noteikto valsts pasākumu efektivitāti un iespējamu koordināciju.
- (48) Ir jākoordinē valstu pasākumi, kurus varētu pieņemt, lai vērstos pret sabiedrības drošības apdraudējumiem no mediju pakalpojumiem, kuru izcelsme ir ārpus Savienības un kuri vērsti uz auditorijām Savienībā, tostarp jāparedz iespēja padomei, apspriežoties ar Komisiju, attiecīgā gadījumā sniegt atzinumus par tādiem pasākumiem, jo īpaši tad, ja situācija skar vairākas dalībvalstis. Šajā sakarā sabiedrības drošības riski ir jānovērtē, ņemot vērā visus attiecīgos faktiskos un juridiskos elementus Savienības un valstu līmenī, tostarp visus esošos novērtējumus par to, kā attiecīgais mediju pakalpojums tiek izplatīts vai saņemts Savienības teritorijā. Mērķim vajadzētu būt nodrošināt koordinētāku pieeju attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām attiecībā uz šādu mediju pakalpojumu izplatīšanas

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) (OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

ierobežojumiem, neskarot dalībvalstu vai to valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru kompetenci saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Šajā sakarā attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, apsverot pasākumu veikšanu pret mediju pakalpojumu sniedzēju, vajadzētu būt iespējai ņemt vērā padomes atzinumus. Tas neskar Savienības kompetenci saskaņā ar LESD 215. pantu.

- (49) Lai vēl vairāk atbalstītu valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, tām pildot savu uzdevumu aizsargāt mediju pakalpojumu iekšējo tirgu no negodīgiem mediju pakalpojumu sniedzējiem, padomei būtu jāstāda kritēriju saraksts attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuri iedibināti vai kuru izcelsme ir ārpus Savienības. Šāds saraksts palīdzētu attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām situācijās, kad attiecīgais mediju pakalpojumu sniedzējs cenšas iegūt dalībvalsts jurisdikciju vai kad mediju pakalpojumu sniedzējs, kas jau ir dalībvalsts jurisdikcijā, rada nopietnus un smagus draudus sabiedriskajai drošībai. Elementi, ko šāds saraksts aptvertu, *inter alia* varētu attiekties uz saturu, īpašumtiesībām, finansēšanas struktūrām, redakcionālo neatkarību no trešām valstīm vai tādu kopregulējuma vai pašregulējuma mehānismu izmantošanu, kas reglamentē redakcionālos standartus vienā vai vairākās dalībvalstīs.
- (50) Ļoti lielas tiešsaistes platformas daudziem lietotājiem ir vārteja piekļuves sniegšanai mediju saturam un mediju pakalpojumiem. Mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuru saturs ir to redakcionālā atbildībā, ir svarīga loma informācijas izplatīšanā un tiesību saņemšanai un izplatīt informāciju tiešsaistē īstenošanā. Tiek sagaidīts, ka redakcionālās atbildības īstenošanā mediju pakalpojumu sniedzēji rīkosies rūpīgi un sniegs informāciju, kas ir uzticama un ievēro pamattiesības saskaņā ar regulatīvajām prasībām vai kopregulējuma vai pašregulējuma mehānismiem, kam tie pakļauti dalībvalstīs. Tāpēc, ņemot vērā arī lietotāju tiesību saņemšanu un izplatīt informāciju, ja ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs uzskata, ka šādu mediju pakalpojumu sniedzēju sniegtais saturs nesader ar tā noteikumiem, tam būtu pienācīgi jāņem vērā mediju brīvība un mediju plurālisms saskaņā ar Regulu (ES) 2022/2065 un pēc iespējas drīz jāsniedz nepieciešamie paskaidrojumi mediju pakalpojumu sniedzējiem pamatojumā, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1150⁽¹⁶⁾ 4. panta 1. punktā un Regulas (ES) 2022/2065 17. pantā. Lai minimalizētu jebkādu minētā satura ierobežojumu ietekmi uz lietotāju tiesībām saņemt un izplatīt informāciju, ļoti lielām tiešsaistes platformām to pamatojums būtu jāiesniedz, pirms notiek apturēšana vai redzamības ierobežošana. Turklāt tām būtu jānodrošina attiecīgajam mediju pakalpojumu sniedzējam iespēja 24 stundu laikā pēc tā saņemšanas atbildēt uz pamatojumu, pirms stājas spēkā redzamības apturēšana vai ierobežojums. Krīzes gadījumā, kā minēts Regulas (ES) 2022/2065 36. panta 2. punktā, varētu piemērot īsāku termiņu, jo īpaši, lai ņemtu vērā steidzamu vajadzību pēc attiecīgā satura moderācijas šādos ārkārtas apstākļos.
- (51) Tas, ka ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji izmanto marķējumu vai vecuma verifikācijas rīkus saskaņā ar saviem pakalpojumu sniegšanas noteikumiem un Savienības tiesību aktiem, nebūtu jāsaprot kā redzamības ierobežošana. Pēc mediju pakalpojumu sniedzēja atbildes uz ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātāja pamatojumu vai ja šāda atbilde nav saņemta noteiktajā termiņā, minētajam ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājam būtu jāinformē mediju pakalpojumu sniedzējs, ja tas plāno veikt savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanas apturēšanu attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzēja sniegto saturu vai minētā satura redzamības ierobežošana. Šai regulai nebūtu jāskar ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāju pienākumi veikt pasākumus pret nelikumīgu satura izplatīšanu, izmantojot to pakalpojumus, veikt pasākumus, lai novērtētu un mazinātu sistēmiskos riskus, ko rada to pakalpojumi, piemēram, dezinformācija, vai veikt pasākumus, lai aizsargātu nepilngadīgos. Šajā sakarā nekas šajā regulā nebūtu jāinterpretē kā atkāpe no ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāju pienākumiem, ievērojot Regulas (ES) 2022/2065 28., 34. un 35. pantu un Direktīvas 2010/13/ES 28. b pantu.
- (52) Ņemot vērā paredzamo pozitīvo ietekmi uz pakalpojumu sniegšanas brīvību un vārda brīvību, ir pamatoti, ka gadījumos, kad mediju pakalpojumu sniedzēji ievēro konkrētus regulatīvus, kopregulējuma vai pašregulējuma standartus, to sūdzības par ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāju lēmumiem tiek izskatītas prioritāri un bez nepamatotas kavēšanās.
- (53) Šajā nolūkā ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, kas nodrošina piekļuvi mediju saturam, savā tiešsaistes saskarnē būtu jānodrošina funkcionalitāte, kas mediju pakalpojumu sniedzējiem ļauj deklarēt savu atbilstību konkrētām prasībām, vienlaikus saglabājot iespēju noraidīt šādas pašdeklarācijas, ja tie uzskata, ka minētie nosacījumi nav izpildīti. Ja mediju pakalpojumu sniedzējs deklarē, ka atbilst regulatīvajām prasībām vai

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 (2019. gada 20. jūnijs) par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos (OV L 186, 11.7.2019., 57. lpp.).

kopregulējuma vai pašregulējuma mehānismiem, tam vajadzētu būt iespējai sniegt attiecīgās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras vai kopregulējuma vai pašregulējuma mehānisma pārstāvju kontaktinformāciju, tostarp tādu, ko sniedz plaši atzītas profesionālās apvienības, kuras pārstāv konkrētu nozari un darbojas Savienības vai valsts līmenī. Pamatotu šaubu gadījumā minētā informācija ļautu ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātajam pie šīm iestādēm vai struktūrām pārliecināties, vai uz mediju pakalpojumu sniedzēju attiecas šādas prasības vai mehānismi. Attiecīgā gadījumā ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājiem būtu jāpaļaujas uz informāciju par minēto atbilstības prasību ievērošanu, piemēram, Uzticamas žurnālistikas iniciatīvas mašīnlasāmā standarta, kas izstrādāts Eiropas Standartizācijas komitejas aizgādībā, vai citu attiecīgu rīcības kodeksu ievērošanu. Atzītām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, faktu pārbaudes organizācijām un citām attiecīgām profesionālām organizācijām, kas atzīst mediju avotu integritāti, pamatojoties uz standartiem, par kuriem panākta vienošanās ar mediju nozari, vajadzētu būt arī iespējai paziņot ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātajiem par jebkādam iespējamām problēmām attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzēju atbilstību attiecīgajām pašdeklarācijas prasībām. Komisijas izdotās pamatnostādnes būtu ļoti svarīgas, lai veicinātu šādas funkcionalitātes efektīvu īstenošanu. Minētajām pamatnostādnēm būtu jāpalīdz līdz minimumam samazināt funkcionalitātes iespējamās ļaunprātīgas izmantošanas riskus, jo īpaši attiecībā uz tiem mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuri sistemātiski iesaistās dezinformācijas, informācijas manipulācijas un iejaukšanās darbībās, tostarp tiem, kuras kontrolē konkrētas trešās valstis, ņemot vērā kritērijus, kas padomei jāizstrādā attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzējiem ārpus Savienības. Šajā nolūkā minētajās pamatnostādnēs varētu ietvert pasākumus, kas saistīti ar atzītu pilsoniskās sabiedrības organizāciju, tostarp faktu pārbaudes organizāciju, iesaistīšanu deklarāciju pārskatīšanā vai apspriešanā ar valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vai kopregulējuma vai pašregulējuma struktūrām.

- (54) Šajā regulā tiek atzīta kopregulējuma un pašregulējuma mehānismu nozīme saistībā ar mediju pakalpojumu sniegšanu ļoti lielās tiešsaistes platformās. Šādi mehānismi ir brīvprātīgu iniciatīvu veids, piemēram, rīcības kodeksu veidā, kas ļauj mediju pakalpojumu sniedzējiem vai to pārstāvjiem savā starpā un savām vajadzībām pieņemt vienas vadlīnijas, tostarp par ētikas standartiem, kļūdu labošanu vai sūdzību izskatīšanu. Stingrs, iekļaujošs un plaši atzīts mediju pašregulējums ir mediju pakalpojumu kvalitātes un profesionalitātes efektīva garantija, un tam ir būtiska nozīme redakcionālās integritātes nodrošināšanā.
- (55) Lai vienotos par nepamatotu ierobežojumu vai apturēšanas pārtraukšanu un turpmāku izvairīšanos no tiem, ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātajiem būtu jāiesaistās dialogā ar mediju pakalpojumu sniedzējiem, kuri ievēro uzticamības un pārredzamības standartus un kuri uzskata, ka ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji bez pietiekama pamatojuma atkārtoti piemēro ierobežojumus vai apturēšanu attiecībā uz to saturu. Ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājiem šādos dialogos būtu jāiesaistās godprātīgi, īpašu uzmanību pievēršot mediju brīvības un informācijas brīvības aizsardzībai. Padomei būtu jāinformē Komisija par saviem atzinumiem attiecībā uz šādu dialogu rezultātiem. Komisija šādus atzinumus varētu ņemt vērā saistībā ar Regulas (ES) 2022/2065 izpildi.
- (56) Pamatojoties uz ERGA noderīgo lomu ES prakses kodeksa dezinformācijas jomā parakstītāju atbilstības uzraudzībā, padomei vismaz reizi gadā būtu jārīko strukturēts dialogs starp ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, mediju pakalpojumu sniedzēju pārstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, lai veicinātu piekļuvi dažādiem neatkarīgu mediju piedāvājumiem ļoti lielās tiešsaistes platformās, apspriestu pieredzi un paraugpraksi saistībā ar šīs regulas attiecīgo noteikumu piemērošanu, tostarp attiecībā uz ļoti lielu tiešsaistes platformu moderācijas procesiem, un uzraudzītu, kā tiek ievērotas pašregulējuma iniciatīvas, kuru mērķis ir aizsargāt lietotājus no kaitīga satura, tostarp tās, kuru mērķis ir apkarot dezinformāciju. Novērtējot sistēmiskas un jaunas problēmas visā Savienībā, kā daļu no Regulas (ES) 2022/2065 izpildes, Komisija attiecīgā gadījumā varētu izskatīt ziņojumus par šādu strukturētu dialogu rezultātiem un lūgt padomei šajā nolūkā sniegt tai atbalstu.
- (57) Raidījumus nodrošinošo mediju pakalpojumu saņēmējiem vajadzētu būt iespējai faktiski izvēlēties saturu, ko viņi atbilstoši savām vēlmēm vēlas skatīties vai klausīties. Tomēr viņu brīvību izvēlēties saturu varētu ierobežot komercprakse mediju nozarē, piemēram, nolīgumi par prioritizēšanu attiecībā uz saturu starp mediju pakalpojumu sniedzējiem un ierīču ražotājiem vai lietotājsaskarņu nodrošinātājiem, kuri kontrolē vai pārvalda piekļuvi raidījumus nodrošinošo mediju pakalpojumiem, piemēram, hibrīdtelevīzijai vai automašīnu audio sistēmām, un to izmantošanu. Prioritizēšanu var veikt, piemēram, ierīces sākumekrānā, izmantojot aparatūras iestatījumus vai programmatūras īsceļus, lietotnes un meklēšanas zonas, kas ietekmē saņēmēju uzvedību un varētu viņus nepamatoti pamudināt izvēlēties konkrētus mediju piedāvājumus, nevis citus. Lietotāju izvēli varētu ierobežot arī iepriekš instalētu lietotņu slēgtās ķēdes. Lietotājiem vajadzētu būt iespējai vienkāršā, viegli piekļūstamā un lietotājdraudzīgā veidā jebkurā laikā mainīt konfigurāciju, tostarp ierīces, piemēram, tālrunis, noklusējuma iestatījumus vai

lietotājsaskarnes, ar ko kontrolē vai pārvalda piekļuvi raidījumus nodrošinošo mediju pakalpojumiem un to izmantošanu. Ar to būtu jāsaprot, ka tas attiecas uz visām ierīču vai lietotājsaskarņu pielāgošanas funkcijām, kuras orientē lietotājus vai palīdz tiem izvēlēties mediju pakalpojumus vai saturu, kam tie vēlas piekļūt, un ļauj viņiem atrast vai atklāt šādus pakalpojumus vai saturu, ņemot vērā mērķi nodrošināt taisnīgu piekļuvi mediju pakalpojumiem visā to daudzveidībā gan no lietotāju, gan mediju pakalpojumu sniedzēju viedokļa. Šīs tiesības nebūtu jāattiecinā uz atsevišķiem pieprasījumu pakalpojumu kataloga elementiem, piemēram, raidījumiem, un tās neskar pasākumus, kas paredzēti tam, lai nodrošinātu vispārējas nozīmes audiovizuālo mediju pakalpojumu pienācīgu pamanāmību, un ar ko īsteno Direktīvas 2010/13/ES 7.a pantu, kā arī tos, ar ko īsteno minētās direktīvas 7.b pantu, kurus veic leģitīmu sabiedriskās politikas apsvērumu dēļ. Ražotājiem, izstrādātājiem un importētājiem, laižot savus attiecīgos produktus tirgū, vajadzētu būt iespējai pierādīt, ka nepieciešamā funkcionalitāte ir faktiski vienkārša lietošanā. Dalībvalstīm ar atbilstošiem pasākumiem būtu jānodrošina, ka ierīces un saskarnes, ko attiecīgie tirgus dalībnieki laiž tirgū, atbilst šajā regulā noteiktajām attiecīgajām prasībām. To varētu panākt, uzraugot piemērošanu un šādu tirgus dalībnieku veikto darbību efektivitāti.

- (58) Mediju pakalpojumu sniedzēju vizuālo identitāti veido zīmoli, logotipi, preču zīmes vai citas raksturīgas pazīmes, un tā ļauj raidījumus nodrošinošo mediju pakalpojumu saņēmējiem viegli noteikt, kam ir redakcionālā atbildība par pakalpojumu. Vizuālā identitāte ir arī viena no mediju pakalpojumu sniedzēju galvenajām konkurences priekšrocībām, kas ļauj tiem diferencēt savu mediju piedāvājumu tirgū. Tāpēc ir svarīgi, lai raidījumus nodrošinošo mediju pakalpojumu sniedzēju vizuālā identitāte tiktu saglabāta, kad lietotāji piekļūst mediju pakalpojumiem, izmantojot dažādas ierīces un lietotājsaskarnes. Šajā nolūkā ierīču un lietotājsaskarņu ražotājiem, izstrādātājiem un importētājiem būtu jāpārlicinās, ka šādu mediju pakalpojumu sniedzēju nodrošinātā vizuālā identitāte netiek dzēsta vai pārveidota.
- (59) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus dažādu raidījumus nodrošinošo mediju pakalpojumu sniegšanā, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību iekšējā tirgū, un lai nodrošinātu taisnīgu piekļuvi mediju pakalpojumiem visā to daudzveidībā, ir nepieciešams veicināt kopīgu saskaņotu standartu izstrādāšanu ierīcēm un lietotājsaskarnēm, kas kontrolē vai pārvalda piekļuvi mediju pakalpojumiem, ar kuriem nodrošina raidījumus vai ciparsignālus, kas audiovizuālo saturu nodod no avota galamērķim, un to izmantošanu. Šajā sakarā ir svarīgi izvairīties no atšķirīgiem tehniskajiem standartiem, kas rada šķēršļus un papildu izmaksas nozarei un patērētājiem, vienlaikus veicinot risinājumu izstrādi tam, lai īstenotu esošos pienākumus attiecībā uz mediju pakalpojumiem.
- (60) Dažādi leģislatīvi, regulatīvi vai administratīvi pasākumi varētu būt pamatoti un varētu veicināt mediju plurālismu. Tomēr daži pasākumi varētu kavēt vai padarīt mazāk pievilcīgu iedibinājumbīvības un pakalpojumu sniegšanas bīvības īstenošanu mediju nozarē, kaitējot mediju plurālismam vai iekšējā tirgū darbojošos mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālajai neatkarībai. Šādi pasākumi var būt dažādi, tostarp, piemēram, noteikumi, kas ierobežo mediju uzņēmumu piederību citiem uzņēmumiem, kuri darbojas mediju nozarē vai ar medijiem nesaistītās nozarēs. Tie ietver arī lēmumus, kas saistīti ar licencēšanu, piemēram, mediju pakalpojumu sniedzēju licenču anulēšanu vai to atjaunošanas apgrūtināšanu, un lēmumus, kas saistīti ar atļauju izdošanu vai iepriekšēju paziņošanu mediju pakalpojumu sniedzējiem. Lai mazinātu to iespējamo negatīvo ietekmi uz mediju plurālismu vai iekšējā tirgū darbojošos mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālo neatkarību un palielinātu juridisko noteiktību mediju pakalpojumu iekšējā tirgū, ir svarīgi, lai šādi pasākumi atbilstu objektīva pamatojuma, pārredzamības, nediskriminēšanas un proporcionalitātes principiem. Administratīvie pasākumi, kas var ietekmēt mediju plurālismu vai redakcionālo neatkarību, būtu jāpieņem paredzamos termiņos. Šādiem termiņiem vajadzētu būt pietiekami ilgiem, lai nodrošinātu, ka mediju pakalpojumu sniedzēji pienācīgi novērtē pasākumus un to paredzamās sekas. Turklāt mediju pakalpojumu sniedzējiem, kurus individuāli un tieši skar regulatīvie vai administratīvie pasākumi, vajadzētu būt tiesībām pārsūdzēt šādus pasākumus neatkarīgā apelācijas institūcijā. Ja apelācijas institūcija nav tiesa, tās rīcībā vajadzētu būt pietiekamiem resursiem, kas nepieciešami tās efektīvai darbībai.
- (61) Neskarot Savienības konkurences un valsts atbalsta noteikumu piemērošanu un valsts pasākumus, kas veikti saskaņā ar šādiem noteikumiem, ir svarīgi, lai gadījumos, kad valsts regulatīvie vai administratīvie pasākumi varētu būtiski ietekmēt mediju pakalpojumu sniedzēju darbību iekšējā tirgū, padome ir pilnvarota sniegt atzinumus. Padomes atzinumos galvenā uzmanība būtu jāpievērš valsts pasākumiem, kas var traucēt mediju pakalpojumu sniedzēju darbību iekšējā tirgū, piemēram, kavējot vai traucējot to darbību tādā veidā, ka tiek nopietni apdraudēta to mediju pakalpojumu sniegšana attiecīgajā tirgū. Tas varētu būt gadījumā, kad valsts administratīvais pasākums ir īpaši adresēts tādām mediju pakalpojumu sniedzējām, kas sniedz savus pakalpojumus vairāk nekā vienā dalībvalstī, vai kad tas attiecas uz mediju pakalpojumu sniedzēju, kuram cita starpā tā tirgus daļu, auditorijas sasniedzamības vai

aprites līmeņa dēļ ir būtiska ietekme uz sabiedriskās domas veidošanu attiecīgajā dalībvalstī, un tas liedz šādiem mediju pakalpojumu sniedzējiem efektīvi darboties attiecīgajā tirgū vai ienākt jaunā tirgū. Padome var sniegt šādus atzinumus pēc savas iniciatīvas, un tai būtu jāsniedz šādi atzinumi pēc Komisijas pieprasījuma. Padomei vajadzētu arī būt sniegt atzinumus par šādiem pasākumiem pēc individuāli un tieši skarto mediju pakalpojumu sniedzēju pieprasījuma. Šajā nolūkā attiecīgajam mediju pakalpojumu sniedzējam būtu jāiesniedz padomei pienācīgi pamatots un argumentēts pieprasījums. Attiecīgajam mediju pakalpojumu sniedzējam savā pieprasījumā jo īpaši būtu jānorāda, vai tas jau ir izmantojis visus pieejamos valsts tiesiskās aizsardzības līdzekļus, vēršoties pret apstrīdētajiem pasākumiem valsts tiesās vai citās kompetentajās valsts iestādēs vai struktūrās, un no tā izrietošā lēmuma vai lēmumu veids. Pieprasījumā būtu jānorāda arī iemesli, kuru dēļ attiecīgais mediju pakalpojumu sniedzējs uzskata, ka apstrīdētais pasākums vai pasākumi būtiski ietekmē tā darbību iekšējā tirgū, un iemesli, kuru dēļ tas uzskata, ka šāds pasākums vai pasākumi tieši un individuāli ietekmē tā tiesisko stāvokli.

- (62) Mediju tirgus koncentrācijas no mediju plurālisma viedokļa visā Savienībā tiek vērtētas atšķirīgi. Noteikumi un procedūras attiecībā uz mediju tirgus koncentrācijas novērtēšanu Savienībā atšķiras. Dažas dalībvalstis paļaujas tikai uz konkurences novērtējumiem, savukārt citās ir īpašs regulējums specifiskai mediju plurālisma novērtēšanai attiecībā uz koncentrācijām. Pēdējā minētajā gadījumā pastāv ievērojamas atšķirības. Dažos gadījumos visi darījumi ar medijiem tiek rūpīgi pārbaudīti neatkarīgi no tā, vai tie sasniedz konkrētas robežvērtības, savukārt citos gadījumos novērtēšanu veic tikai tad, ja ir pārsniegtas noteiktas robežvērtības vai ir izpildīti konkrēti kvalitātes kritēriji. Piemēram, lai veiktu šādu novērtēšanu, dažas dalībvalstis piemēro ieņēmumu multiplikatorus, lai nodrošinātu, ka konkurences apdraudējumi nepaliek nepamanīti un tiek rūpīgi pārbaudīti pat tad, ja attiecīgo mediju ieņēmumi ir zemi. Ja tādi pastāv, atšķiras arī procedūras, ko piemēro tirgus darījumu rūpīgai pārbaudei mediju plurālisma nolūkā. Minēto rūpīgo pārbaudi bieži vien neatkarīgi veic mediju regulators, veicot patstāvīgu novērtēšanu, vai kompetentā iestāde ar mediju regulatora iesaistīšanos, sniedzot atzinumu, kas varētu būt atsevišķs pienesums vai rakstiski viedokļi vai komentāri saistībā ar notiekošo novērtēšanu. Konkrēti valsts noteikumi ļauj ministrijām vai valdības struktūrām iejaukties mediju tirgu rūpīgā pārbaudē ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ, sākot ar mediju plurālisma aizsardzību līdz sabiedriskās drošības vai citu vispārēju interešu aizsardzībai.
- (63) Atšķirības dalībvalstu noteikumos un procedūrās, kas piemērojamas mediju tirgus koncentrācijām, un koordinācijas trūkums attiecībā uz tiem var radīt juridisko nenoteiktību un regulatīvo, administratīvo vai ekonomisko slogu mediju uzņēmumiem, kuri vēlas darboties pāri robežām, tādējādi kropļojot konkurenci mediju pakalpojumu iekšējā tirgū. Dažos gadījumos valsts pasākumi šajā jomā var faktiski liegt Savienībā iedibinātam mediju uzņēmumam ienākt citā valsts tirgū, un to patiesais mērķis nav veicināt mediju plurālismu⁽¹⁷⁾. Visbeidzot, tā vietā, lai panāktu lielāku mediju plurālismu, varētu tikt pastiprināta oligopola dinamika mediju tirgū. Lai mazinātu šķēršļus, kas kavē mediju pakalpojumu sniedzēju spēju darboties iekšējā tirgū, ir svarīgi, lai šajā regulā būtu noteikts vienots satvars mediju tirgus koncentrāciju novērtēšanai visā Savienībā.
- (64) Medijiem ir izšķirīga nozīme sabiedriskās domas veidošanā un tādas informācijas sniegšanā iedzīvotājiem, kas ir svarīga aktīvai līdzdalībai demokrātiskajos procesos. Tāpēc dalībvalstīm – neatkarīgi no konkurences tiesību aktos paredzētās novērtēšanas – savos tiesību aktos būtu jāparedz noteikumi un procedūras, kas ļautu novērtēt mediju tirgus koncentrācijas, kuras varētu būtiski ietekmēt mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību. Šajā kontekstā mediju plurālisms būtu jāsaprot kā iespēja piekļūt dažādiem mediju pakalpojumiem un mediju saturam, kas atspoguļo dažādus viedokļus, balsis un analīzi. Valsts noteikumi un procedūras var ietekmēt mediju pakalpojumu sniegšanas brīvību iekšējā tirgū, un tiem jābūt pienācīgi strukturētiem un pārredzamiem, objektīviem, samērīgiem un nediskriminējošiem. Mediju tirgus koncentrācijas, uz kurām šādi noteikumi attiecas, būtu jāsaprot kā tādas, kas varētu izraisīt to, ka viens subjekts kontrolē attiecīgo tirgu vai tam ir būtiskas intereses tajā, un tādējādi tam ir būtiska ietekme uz sabiedriskās domas veidošanu attiecīgajā mediju tirgū vienā vai vairākās dalībvalstīs. Svarīgs kritērijs, kas jāņem vērā, ir konkurējošu viedokļu samazināšanās šajā tirgū mediju tirgus koncentrācijas rezultātā.

⁽¹⁷⁾ Tiesas 2020. gada 3. septembra spriedums, *Vivendi SA/Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*, C-719/18, ECLI:EU:C:2020:627.

- (65) Novērtējumā par mediju tirgus koncentrāciju ietekmi uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību būtu jāiesaista valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, kurām ir specializētas zināšanas mediju plurālisma jomā, ja tās pašas nav izraudzītās iestādes vai struktūras. Minēto valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru iesaistei vajadzētu būt būtiskai, piemēram, nodrošinot, ka to viedoklis tiek ņemts vērā konkurences novērtējumā. Lai veicinātu juridisko noteiktību un nodrošinātu, ka valstu noteikumi un procedūras, kas ļauj novērtēt mediju tirgus koncentrācijas, kurām varētu būt nozīmīga ietekme uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību, patiešām ir vērstas uz mediju plurālisma un redakcionālās neatkarības aizsardzību, ir svarīgi iepriekš noteikt objektīvus, nediskriminējošus un samērīgus kritērijus, pēc kuriem paziņojama un novērtējama mediju tirgus koncentrāciju ietekme uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību.
- (66) Ja mediju tirgus koncentrācija ir koncentrācija, uz kuru attiecas Regulas (EK) Nr. 139/2004 darbības joma, tad šīs regulas vai noteikumu un procedūru, ko dalībvalstis pieņēmušas, pamatojoties uz šo regulu, piemērošanai nebūtu jāietekmē Regulas (EK) Nr. 139/2004 21. panta 4. punkta piemērošana, un tai vajadzētu būt atšķirīgai no tās. Tāpēc visiem pasākumiem, ko izraudzītās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, vai iesaistītās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras veic, pamatojoties uz savu novērtējumu par mediju tirgus koncentrācijām, kas varētu būtiski ietekmēt mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību, vajadzētu būt vērstiem uz leģitīmo interešu aizsardzību Regulas (EK) Nr. 139/2004 21. panta 4. punkta otrās daļas nozīmē un būtu jāatbilst Savienības tiesību aktu vispārīgajiem principiem un citiem noteikumiem. Šai regulai nebūtu jāskar sīkāk izstrādāti valsts noteikumi, ko piemēro mediju tirgus koncentrācijām, jo īpaši reģionālā vai vietējā līmenī.
- (67) Ja mediju tirgus koncentrācijas var ietekmēt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību, padomei vajadzētu būt pilnvarotai sniegt atzinumus par izraudzīto valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru novērtējumu projektiem vai iesaistīto valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru atzinumu projektiem. Tas attiecas, piemēram, uz gadījumiem, kad šādas koncentrācijas ir saistītas ar citā dalībvalstī iedibināta uzņēmuma vai uzņēmuma, kas darbojas pāri robežām, iegādi vai kad iegādi veic šāds uzņēmums, vai kad to rezultātā mediju pakalpojumu sniedzējiem ir būtiska ietekme uz sabiedriskās domas veidošanu attiecīgajā mediju tirgū, kas varētu ietekmēt auditoriju iekšējā tirgū. Ja attiecīgās iestādes vai struktūras valsts līmenī nav novērtējušas vai nav varējušas novērtēt mediju tirgus koncentrācijas ietekmi uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību, vai ja valsts regulatīvās iestādes vai struktūras nav apspriedušās ar padomi par mediju tirgus koncentrāciju, kas varētu ietekmēt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību, padome var sniegt atzinumu pēc savas iniciatīvas, un tai būtu jāsniedz atzinums pēc Komisijas pieprasījuma. Šajā sakarā Komisijai būtu jāsaņem atbilstošs atzinums par savus atzinumus.
- (68) Lai nodrošinātu plurālistiskus mediju tirgus, valsts iestādēm vai struktūrām un padomei būtu jāņem vērā šajā regulā paredzētie elementi. Jo īpaši, valsts iestādēm vai struktūrām un padomei būtu jāapsver mediju tirgus koncentrāciju paredzamā ietekme uz mediju plurālismu, tostarp jo īpaši to ietekme uz sabiedriskās domas veidošanu, ņemot vērā tiešsaistes vidi. Šajā sakarā un jo īpaši, ja tas ir būtiski, lai novērtētu to iespējamo ietekmi uz sabiedriskās domas veidošanu nozīmīgās konkrētā mediju tirgus daļās, valsts iestādēm vai struktūrām un padomei būtu jāņem vērā arī mediju tirgus koncentrācijā iesaistīto subjektu ģeogrāfiskais tvērums. Vienlaikus tām būtu jāapsver, vai pēc attiecīgās mediju tirgus koncentrācijas attiecīgajā tirgū vai tirgos joprojām līdzāspastāvēs citi mediji, kas nodrošina atšķirīgu un alternatīvu saturu. Redakcionālās neatkarības aizsardzības pasākumu novērtējumā valsts iestādēm vai struktūrām un padomei būtu jāiekļauj pārbaude par iespējamiem riskiem, ka potenciālais īpašnieks, vadība vai pārvaldības struktūra varētu nepamatoti iejaukties iegādātā vai apvienotā subjekta redakcionālajos lēmumos. Valsts iestādēm vai struktūrām un padomei būtu jāņem vērā arī esošie vai paredzētie iekšējie aizsardzības pasākumi, kuru mērķis ir saglabāt ētiskos un profesionālos standartus, kā arī redakcionālo lēmumu neatkarību iesaistītajos mediju uzņēmumos. Novērtējot mediju tirgus koncentrāciju iespējamo ietekmi uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību, valsts iestādēm vai struktūrām un padomei būtu jāņem vērā arī attiecīgās koncentrācijas ietekme uz koncentrācijā iesaistītā subjekta vai subjektu ekonomisko ilgtspēju. Tām būtu arī jāapsver, vai koncentrācijas neesamības gadījumā koncentrācijā iesaistītais subjekts vai subjekti būtu ekonomiski ilgtspējīgi tādā nozīmē, ka vidējā termiņā tie spēs turpināt sniegt un turpmāk finansiāli attīstīt dzīvotspējīgus, ar pietiekamiem resursiem apgādātus un tehnoloģiski pielāgotus kvalitatīvus mediju pakalpojumus tirgū. Attiecīgā gadījumā valsts iestādēm vai

strukturām un padomei būtu jāņem vērā arī saistības, ko jebkura no iesaistītajām pusēm varētu piedāvāt, lai nodrošinātu, ka attiecīgā mediju tirgus koncentrācija garantē mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību. Attiecīgā gadījumā valsts iestādēm vai strukturām savos novērtējumos un padomei savos atzinumos būtu jāņem vērā arī Komisijas ikgadējo ziņojumu par tiesiskumu konstatējumi, kas saistīti ar mediju plurālismu un mediju brīvību.

- (69) Auditorijas mērīšanai ir tieša ietekme uz reklāmas, kas ir viens no galvenajiem mediju nozares ieņēmumu avotiem, piešķiršanu un cenām. Tas ir būtisks instruments, ar ko novērtēt mediju satura sniegumu un izprast auditorijas vēlmes, lai plānotu turpmāko satura veidošanu. Attiecīgi mediju tirgus dalībniekiem, jo īpaši mediju pakalpojumu sniedzējiem un reklāmdevējiem, vajadzētu būt iespējai paļauties uz objektīviem un salīdzināmiem auditorijas datiem, kas iegūti no pārredzamiem, objektīviem un pārbaudāmiem auditorijas mērīšanas risinājumiem. Auditorijas mērīšana principā būtu jāveic saskaņā ar plaši atzītiem nozares pašregulējuma mehānismiem. Tomēr daži jaunie dalībnieki, kas ir parādījušies mediju ekosistēmā, piemēram, tiešsaistes platformas, neievēro nozares standartus vai paraugpraksi, par ko panākta vienošanās, izmantojot attiecīgos nozares pašregulējuma mehānismus, un sniedz savus pašu veiktos mērīšanas pakalpojumus, neatklājot informāciju par savu metodiku. Tā rezultātā varētu rasties nesalīdzināmi auditorijas mērīšanas risinājumi, informācijas asimetrija mediju tirgus dalībnieku vidū un iespējami tirgus izkropļojumi, kas varētu kaitēt mediju pakalpojumu sniedzēju iespēju vienlīdzībai tirgū. Tāpēc ir svarīgi, lai tirgū pieejamās auditorijas mērīšanas sistēmas un metodikas nodrošinātu atbilstīgu pārredzamības, objektivitātes, iekļautības, proporcionalitātes, nediskriminēšanas, salīdzināmības un pārbaudāmības līmeni.
- (70) Attiecīgie tirgus dalībnieki tradicionāli ir vienojušies par mērīšanas metodiku kopumu, lai pārredzamā un uzticamā veidā veiktu auditorijas mērīšanu un izstrādātu objektīvus un uzticamus etalonus, kas jāizmanto, novērtējot mediju un reklāmas satura sniegumu. Šīs mērīšanas metodikas ir vai nu atspoguļotas attiecīgajos nozares standartos un paraugpraksē, vai arī tās organizē un konsolidē pašregulējuma struktūras, piemēram, apvienotās nozares komitejas, kas izveidotas vairākās dalībvalstīs un kas apvieno visas galvenās ieinteresētās personas, kuras darbojas mediju un reklāmas nozarē. Lai uzlabotu auditorijas mērīšanas metodiku pārbaudāmību, uzticamību un salīdzināmību, jo īpaši tiešsaistē, būtu jānosaka pārredzamības pienākumi pašu izstrādātu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājiem, kuri neievēro attiecīgos nozares standartus un paraugpraksi vai neievēro nozares etalonus, par kuriem vienojušās attiecīgās pašregulējuma struktūras. Saskaņā ar šiem pienākumiem šādiem aktoriem pēc pieprasījuma un iespēju robežās būtu jāsniedz reklāmdevējiem un mediju pakalpojumu sniedzējiem vai personām, kas rīkojas to uzdevumā, informācija, kurā aprakstītas metodikas, kas izmantotas auditorijas mērīšanā. Šāda informācija varētu ietvert tādas elementus kā izmērītās izlases lielums, mērāmo rādītāju definīcija, metrikas, mērīšanas metodes, mērīšanas periods, mērīšanas tvērums un kļūdas robeža. Lai nodrošinātu minēto pārredzamības pienākumu pienācīgu efektivitāti un sekmētu uzticēšanos pašu izstrādātām auditorijas mērīšanas sistēmām, katru gadu būtu jāveic neatkarīga revīzija attiecībā uz metodikām un veidu, kādā tās tiek piemērotas. Turklāt, lai palīdzētu panākt vienlīdzīgu konkurences apstākļus un veicināt tirgū sniegtās attiecīgās informācijas skaidrību un apstrīdamību, tāpat ir svarīgi, lai būtu pieejami auditorijas mērīšanas rezultāti. Šā iemesla dēļ mediju pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai pašu izstrādātu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājiem pieprasīt sniegt informāciju par auditorijas mērīšanas rezultātiem attiecībā uz viņu pašu mediju saturu un pakalpojumiem. Konkrētāk, pašu izstrādātu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājiem būtu jānodrošina, ka minētā informācija tiek sniegta nozares standarta veidā, ietver attiecīgos neapkopotos datus un ir kvalitatīva un pietiekami detalizēta, lai mediju pakalpojumu sniedzēji, kas to pieprasa, varētu efektīvi un jēgpilni novērtēt sava mediju satura un pakalpojumu sasniegumu un sniegumu. Nepieciešamība palielināt pašu izstrādātu auditorijas mērīšanas sistēmu pārredzamību un sāncensību būtu jāsaista ar auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāju brīvību izstrādāt savas mērīšanas sistēmas, kas ir daļa no viņu uzņēmējdarbības brīvības. Konkrētāk, pārredzamības pienākumiem, kas ar šo regulu noteikti auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājiem, nebūtu jāskar auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāju komercnoslēpumu aizsardzība, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/943⁽¹⁸⁾. Ar šo regulu noteiktajiem pienākumiem nebūtu jāskar arī pienākumi, kas attiecas uz auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājiem saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1150 vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/1925⁽¹⁹⁾, tostarp tie, kas attiecas uz ranžēšanu, pašpreferencēšanu vai piekļuves nodrošināšanu veikspējas mērīšanas rīkiem un attiecīgajiem datiem.

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātniskās un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1925 (2022. gada 14. septembris) par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē un ar ko groza Direktīvas (ES) 2019/1937 un (ES) 2020/1828 (Digitālo tirgu akts) (OV L 265, 12.10.2022., 1. lpp.).

- (71) Rīcības kodeksi, ko izstrādā vai nu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāji, vai tos pārstāvošās organizācijas vai apvienības kopā ar mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, kā arī tos pārstāvošajām organizācijām, un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, varētu sekmēt šīs regulas efektīvu piemērošanu, un tāpēc to izstrāde būtu jāveicina. Mediju nozarē plaši atzīti pašregulējuma mehānismi jau ir izmantoti, lai veicinātu augstus kvalitātes standartus auditorijas mērīšanas jomā, nodrošinot mērīšanas objektivitāti un rezultātu salīdzināmību. To tālāku pilnveidošanu varētu uzskatīt par efektīvu instrumentu, ar kuru panākt nozares vienošanos par praktiskiem risinājumiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu auditorijas mērīšanas sistēmu un to metodikas atbilstību pārredzamības, objektivitātes, iekļautības, proporcionalitātes, nediskriminēšanas, salīdzināmības un pārbaudāmības principiem. Izstrādājot šādus rīcības kodeksus, apspriedēs ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, jo īpaši ar mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, īpašu uzmanību varētu pievērst pieaugošajai mediju nozares digitalizācijai un nepieciešamībai arvien vairāk salīdzināt dažādus tirgū pieejamos auditorijas mērīšanas risinājumus. Auditorijas mērījumu rezultātu salīdzināmība faktiski ir būtiska, lai panāktu vienlīdzīgus konkurences apstākļus mediju tirgus dalībniekiem, jo tā ļauj mediju pakalpojumu sniedzējiem un reklāmdevējiem labāk novērtēt panākumus attiecībā uz savu piedāvājumu, ko lietotāji arvien vairāk izmanto dažādās ierīcēs un platformās. Šā iemesla dēļ attiecīgie nozares dalībnieki būtu jāmudina izmantot rīcības kodeksus un citus pašregulējuma mehānismus, lai veicinātu tādu auditorijas mērīšanas risinājumu izstrādi, kas ir salīdzināmi dažādos medijos un platformās. Turklāt šādiem rīcības kodeksiem būtu arī jāveicina tādu risinājumu izstrāde, kas nodrošina mazo mediju pakalpojumu sniedzēju auditorijas pienācīgu mērīšanu.
- (72) Valsts reklāmai un piegādes vai pakalpojumu līgumiem piešķirtais publiskais finansējums daudziem mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem ir svarīgs ieņēmumu avots, kas veicina to ekonomisko ilgtspēju. Lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas iekšējā tirgū, piekļuve šādam finansējumam būtu nediskriminējoši jāpiešķir tādiem mediju pakalpojumu sniedzējiem vai tiešsaistes platformu nodrošinātājiem no jebkuras dalībvalsts, kas var pienācīgi sasniegt visus attiecīgos sabiedrības locekļus vai daļu no tiem. Turklāt publiskais finansējums valsts reklāmas un piegādes vai pakalpojumu līgumu vajadzībām varētu padarīt mediju pakalpojumu sniedzējus un tiešsaistes platformu nodrošinātājus neaizsargātus pret nesamērīgu valsts ietekmi vai savtīgām interesēm, kas kaitē pakalpojumu sniegšanas brīvībai un pamattiesībām. Tāpēc nepārredzama un neobjektīva šāda finansējuma piešķiršana ir iedarbīgs instruments, ar ko var ietekmēt mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālo brīvību, "sagūstīt" mediju pakalpojumu sniedzējus vai slēpti subsidēt šādus pakalpojumu sniedzējus nolūkā gūt negodīgas politiskas vai komerciālas priekšrocības vai labvēlīgu atspoguļojumu. Publisko finansējumu valsts reklāmai un piegādes vai pakalpojumu līgumiem dažos aspektos regulē sadalīts regulējums attiecībā uz medijiem specifiskiem pasākumiem un Savienības publiskā iepirkuma noteikumiem, kas nenodrošina pietiekamu aizsardzību pret preferenciālu vai neobjektīvu izplatīšanu. Konkrētāk, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES⁽²⁰⁾ neattiecas uz publiskiem pakalpojumu līgumiem par audiovizuālo mediju pakalpojumiem vai radio mediju pakalpojumiem paredzētu programmu materiālu iegādi, izstrādi, ražošanu vai kopražošanu. Uz medijiem attiecināmie noteikumi par publisko finansējumu valsts reklāmai un piegādes vai pakalpojumu līgumiem, ja tādi pastāv, dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Tas varētu radīt informācijas asimetriju mediju tirgus dalībniekiem un negatīvi ietekmēt pārrobežu saimniecisko darbību mediju pakalpojumu iekšējā tirgū. Vissvarīgākais ir tas, ka tas varētu kropļot konkurenci, atturēt no investīcijām un kaitēt vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem mediju pakalpojumu iekšējā tirgū.
- (73) Lai nodrošinātu neizkropļotu konkurenci starp mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformām un lai izvairītos no riska, kas saistīts ar slēptām subsīdijām un nesamērīgu politisko ietekmi uz medijiem, ir jānosaka kopīgas pārredzamības, objektivitātes, proporcionalitātes un nediskriminēšanas prasības attiecībā uz publiskā finansējuma vai citu valsts resursu piešķiršanu mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, lai finansētu valsts reklāmu vai iegādātos no tiem tādas preces vai pakalpojumus, kas nav valsts reklāma, piemēram, audiovizuālus materiālus, tirgus datus un konsultācijas vai mācību pakalpojumus. Ja iespējams, pienācīgi ņemot vērā attiecīgo mediju tirgu valsts un vietējās īpatnības, kā arī valsts pārvaldības modeļus un kompetenču sadalījumu starp valsts, reģionālo un vietējo līmeni dalībvalstīs, jo īpaši ņemot vērā piešķirto valsts resursu apjomu un attiecīgo reklāmas pakalpojumu vai attiecīgo preču vai pakalpojumu, kas nav reklāma, potenciālo sniedzēju skaitu, ar šādu sadalījumu būtu jācenšas nodrošināt mediju plurālismu, jo īpaši sniedzot labumu dažādiem mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem. Šādam sadalījumam nebūtu jārada nepamatotas un nesamērīgas priekšrocības konkrētiem pakalpojumu sniedzējiem. Lai nodrošinātu augstu pārredzamības līmeni, ir svarīgi, lai kritēriji un procedūras, ko izmanto, lai piešķirtu publisko finansējumu mediju

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem valsts reklāmas un piegādes vai pakalpojumu līgumu vajadzībām, tiktu iepriekš darīti publiski pieejami, izmantojot elektroniskus un lietotājdraudzīgus līdzekļus. Kopējām prasībām attiecībā uz valsts reklāmu un piegādes vai pakalpojumu līgumiem būtu jāattiecas uz publisko finansējumu, kas piešķirts gan tieši, gan netieši, piemēram, ar specializētu starpnieku, piemēram, reklāmas aģentūru un reklāmas apmaiņas pakalpojumu sniedzēju, starpniecību. Jānosaka arī kopīgas prasības publicēt informāciju par valsts reklāmas izdevumu saņēmējiem un iztērētajām summām. Ir svarīgi, lai nepieciešamo informāciju, kas saistīta ar valsts reklāmu, dalībvalstis saskaņā ar Savienības un valsts noteikumiem par komerciālās informācijas konfidencialitāti darītu publiski pieejamu elektroniskā formātā, kas ir viegli apskatāms, piekļūstams un lejupielādējams. Valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vai citām kompetentajām neatkarīgajām iestādēm vai struktūrām dalībvalstīs ir arī jāuzrauga un jāziņo par publiskā finansējuma piešķiršanu mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem valsts reklāmas vajadzībām. Ja to pieprasa valsts regulatīvās iestādes vai struktūras vai citas kompetentas neatkarīgas iestādes vai struktūras, publiskajām iestādēm un subjektiem būtu jāsniedz tām papildu informācija, kas vajadzīga, lai novērtētu publicētās informācijas pilnīgumu un šāda finansējuma piešķiršanai izmantoto kritēriju un procedūru piemērošanu. Šai regulai nebūtu jāietekmē Savienības publiskā iepirkuma un valsts atbalsta noteikumu piemērošana.

- (74) Kā daļa no centieniem uzlabot mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību, Komisijai būtu jānodrošina, ka tiek neatkarīgi un pastāvīgi uzraudzīti riski mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbībai ("uzraudzības pasākumi"). Uzraudzības pasākumu mērķim vajadzētu būt sniegt detalizētus datus un kvalitatīvus novērtējumus, tostarp attiecībā uz mediju tirgus koncentrācijas pakāpi valsts un reģionālā līmenī un ārvalstu īstenotas informācijas manipulācijas un iejaukšanās riskiem. Tie būtu jāveic neatkarīgi – specializētai akadēmiskai struktūrai sadarbībā ar dalībvalstu pētniekiem, pamatojoties uz stabilu galveno snieguma rādītāju un metodisko aizsardzības pasākumu sarakstu. Komisijai, apspriežoties ar padomi, būtu jāizstrādā un regulāri jāatjaunina minētie galvenie snieguma rādītāji un metodiskie aizsardzības pasākumi. Ņemot vērā risku strauji mainīgo raksturu un tehnoloģiju attīstību mediju pakalpojumu iekšējā tirgū, uzraudzības pasākumu ietvaros būtu jānovērtē mediju pakalpojumu iekšējā tirgus paredzamā ekonomiskā dzīvotspēja, lai brīdinātu par mediju plurālisma un redakcionālās neatkarības neaizsargātību un palīdzētu uzlabot pārvaldību, datu kvalitāti un riska pārvaldību. Konkrētāk, uzraudzības pasākumiem būtu jāaptver pārrobežu darbības un investīciju līmenis, regulatīvā sadarbība un konverģence mediju regulējumā, šķēršļi mediju pakalpojumu sniegšanai, tostarp digitālā vidē, mediju pakalpojumu sniedzēju stāvoklis digitālajā vidē un ekonomisko resursu sadales pārredzamība un taisnīgums mediju pakalpojumu iekšējā tirgū. Uzraudzības pasākumos būtu jāapsver arī plašākas tendences mediju pakalpojumu iekšējā tirgū un valstu mediju tirgos un valstu tiesību akti, kas ietekmē mediju pakalpojumu sniedzējus. Turklāt uzraudzības pasākumu ietvaros būtu jāsniedz vispārējs pārskats par pasākumiem, ko mediju pakalpojumu sniedzēji veikuši, lai garantētu redakcionālo lēmumu, tostarp to, kas ierosināti Ieteikumā (ES) 2022/1634, neatkarību, un analīze par to potenciālu samazināt riskus mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbībai. Lai nodrošinātu visaugstākos uzraudzības pasākumu standartus, būtu pienācīgi jāiesaista padome, jo tajā kopā pulcēti subjekti ar specializētām zināšanām mediju tirgū. Turklāt attiecīgā gadījumā uzraudzības pasākumos būtu jāņem vērā Eiropas Padomes žurnālistikas un žurnālistu drošības aizsardzības veicināšanas platformas un Ātras reaģēšanas mediju brīvības jomā konstatējumi, ņemot vērā to, cik efektīvi tie ļauj apzināt riskus vai apdraudējumus žurnālistiem un mediju pakalpojumu sniedzējiem, kas var ietekmēt arī mediju pakalpojumu iekšējo tirgu.
- (75) Būtu jāatgādina, ka saskaņā ar LES 17. pantu Komisijas pienākums ir uzraudzīt šīs regulas piemērošanu. Šajā sakarā Komisija savā 2017. gada 19. janvāra paziņojumā "ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu" ir norādījusi, ka ir svarīgi, lai tā koncentrētu un par prioritāti izvirzītu savus izpildes nodrošināšanas pasākumus attiecībā uz visbūtiskākajiem Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, kas skar Savienības iedzīvotāju un uzņēmumu intereses.
- (76) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, nodrošināt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus pienācīgu darbību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo tām, darbojoties atsevišķi, trūkst vai var nebūt stimulu panākt vajadzīgo saskaņošanu un sadarbību, bet mediju satura arvien digitālākas un pārrobežu veidošanas, izplatīšanas un patērēšanas, kā arī mediju pakalpojumu unikālās lomas dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

- (77) Šajā regulā ievēro pamattiesības un principus, kas atzīti Hartā, jo īpaši tās 7., 8., 11., 16., 47., 50. un 52. pantā. Tādējādi šī regula būtu jāinterpretē un jāpiemēro, pienācīgi ņemot vērā minētās tiesības un principus. Konkrētāk, šī regula nebūtu jāinterpretē kā iejaukšanās informācijas brīvībā, redakcionālajā brīvībā vai preses brīvībā, kas nostiprināta valstu konstitucionālajos tiesību aktos, kuri atbilst Hartai, vai kā pamudinājums dalībvalstīm ieviest prasības preses izdevumu redakcionālajam saturam.
- (78) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 ⁽²¹⁾ 42. panta 1. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, un tas sniedza atzinumu 2022. gada 11. novembrī ⁽²²⁾,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula paredz kopīgus noteikumus mediju pakalpojumu iekšējā tirgus pareizai darbībai un izveido Eiropas Mediju pakalpojumu padomi, vienlaikus aizsargājot mediju pakalpojumu neatkarību un plurālismu.
2. Šī regula neietekmē noteikumus, kas izklāstīti:
 - a) Direktīvā 2000/31/EK;
 - b) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/790 ⁽²³⁾;
 - c) Regulā (ES) 2019/1150;
 - d) Regulā (ES) 2022/2065;
 - e) Regulā (ES) 2022/1925;
 - f) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/900 ⁽²⁴⁾;
 - g) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/679 ⁽²⁵⁾.
3. Šī regula neietekmē dalībvalstu iespēju pieņemt detalizētākus vai stingrākus noteikumus jomās, uz kurām attiecas II nodaļa, III nodaļas 5. iedaļa un 25. pants, ar noteikumu, ka minētie noteikumi nodrošina augstāku mediju plurālisma vai redakcionālās neatkarības aizsardzības līmeni saskaņā ar šo regulu un atbilst Savienības tiesību aktiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “mediju pakalpojums” ir pakalpojums, kā definēts LESD 56. un 57. pantā, ja pakalpojuma vai tā nošķiramas daļas galvenais mērķis ir ar jebkādiem līdzekļiem mediju pakalpojumu sniedzēja redakcionālā atbildībā piegādāt plašai sabiedrībai raidījumu vai preses izdevumu, lai informētu, izklaidētu vai izglītotu;

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁽²²⁾ OV C 487, 22.12.2022., 9. lpp.

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/790 (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK (OV L 130, 17.5.2019., 92. lpp.).

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/900 (2024. gada 13. marts) par politiskās reklāmas pārredzamību un mērķorientēšanu (OV L, 2024/900, 20.3.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj>).

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

- 2) "mediju pakalpojumu sniedzējs" ir fiziska vai juridiska persona, kuras profesionālā darbība ir sniegt mediju pakalpojumu, kurai ir redakcionāla atbildība par mediju pakalpojuma satura izvēli un kura nosaka, kādā veidā tas tiek organizēts;
- 3) "sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējs" ir mediju pakalpojuma sniedzējs, kuram ar valsts tiesību aktiem ir uzdots sniegt sabiedrisku pakalpojumu un kurš šāda uzdevuma izpildei saņem valsts publisko finansējumu;
- 4) "raidījums" ir kustīgu attēlu vai skaņu kopums, kas neatkarīgi no ilguma veido atsevišķu vienumu mediju pakalpojumu sniedzēja izveidotā programmā vai katalogā;
- 5) "preses izdevums" ir preses izdevums, kā definēts Direktīvas (ES) 2019/790 2. panta 4) punktā;
- 6) "audiovizuālo mediju pakalpojums" ir audiovizuālo mediju pakalpojums, kā definēts Direktīvas 2010/13/ES 1. panta 1. punkta a) apakšpunktā;
- 7) "redakcionāls lēmums" ir lēmums, kuru regulāri pieņem nolūkā īstenot redakcionālo atbildību un kurš ir saistīts ar mediju pakalpojuma sniedzēja ikdienas darbību;
- 8) "redakcionālā atbildība" ir faktiskā kontrole gan pār raidījumu vai preses izdevumu atlasī, gan to organizēšanu nolūkā sniegt mediju pakalpojumu neatkarīgi no tā, vai valsts tiesību aktos noteikta atbildība par sniegto pakalpojumu;
- 9) "tiešsaistes platforma" ir tiešsaistes platforma, kā definēts Regulas (ES) 2022/2065 3. panta i) punktā;
- 10) "ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs" ir tādas tiešsaistes platformas nodrošinātājs, kas apzīmēta par ļoti lielu tiešsaistes platformu, ievērojot Regulas (ES) 2022/2065 33. panta 4. punktu;
- 11) "video koplietošanas platformas pakalpojums" ir video koplietošanas platformas pakalpojums, kā definēts Direktīvas 2010/13/ES 1. panta 1. punkta aa) apakšpunktā;
- 12) "video koplietošanas platformas pakalpojuma sniedzējs" ir video koplietošanas platformas pakalpojuma sniedzējs, kā definēts Direktīvas 2010/13/ES 1. panta 1. punkta da) apakšpunktā;
- 13) "valsts regulatīvā iestāde vai struktūra" ir jebkura iestāde vai struktūra, ko dalībvalsts norīkojusi, ievērojot Direktīvas 2010/13/ES 30. pantu;
- 14) "lietotāja saskarne" ir pakalpojums, kas kontrolē vai pārvalda piekļuvi mediju pakalpojumiem, kuri nodrošina raidījumus, un to izmantošanu un kas ļauj lietotājiem izvēlēties starp mediju pakalpojumiem vai saturu;
- 15) "mediju tirgus koncentrācija" ir koncentrācija, kā definēts Regulas (EK) Nr. 139/2004 3. pantā, kurā iesaistīts vismaz viens mediju pakalpojumu sniedzējs vai viens tādas tiešsaistes platformas nodrošinātājs, kas nodrošina piekļuvi mediju saturam;
- 16) "auditorijas mērīšana" ir datu par mediju pakalpojumu vai tiešsaistes platformu lietotāju skaitu un īpašībām vākšana, interpretēšana vai cita veida apstrāde nolūkā pieņemt lēmumus par reklāmas piešķiršanu vai cenām, pirkšanu un pārdošanu vai plānošanu vai satura izplatīšanu;
- 17) "pašu veikta auditorijas mērīšana" ir auditorijas mērīšana, kurā netiek ievēroti nozares standarti un paraugprakse, par ko panākta vienošanās, izmantojot pašregulējuma mehānismus;
- 18) "publiska iestāde vai subjekts" ir valsts vai zemāka līmeņa valdība, regulatīvā iestāde vai struktūra vai subjekts, ko tieši vai netieši kontrolē valsts vai zemāka līmeņa valdība;
- 19) "valsts reklāma" ir reklāmas vai pašreklāmas vēstījuma vai publiska paziņojuma, vai informatīvas kampaņas izvietošana, popularizēšana, publicēšana vai izplatīšana jebkurā mediju pakalpojumā vai tiešsaistes platformā, ko parasti par samaksu vai jebkādu citu atlīdzību tā uzdevumā vai vārdā veic publiska iestāde vai subjekts;
- 20) "intruzīva novērošanas programmatūra" ir jebkurš produkts ar digitāliem elementiem, kas īpaši izstrādāts, lai izmantotu neaizsargātību citos produktos ar tādiem digitāliem elementiem, kas ļauj slēpti novērot fiziskas vai juridiskas personas, uzraugot, izgūstot, vācot vai analizējot datus no šādiem produktiem vai no fiziskām vai juridiskām personām, kas izmanto šādus produktus, tostarp neselektīvā veidā;
- 21) "medijpratība" ir prasmes, zināšanas un izpratne, kas ļauj iedzīvotājiem efektīvi un droši izmantot medijus, kas neaprobežojas tikai ar mācīšanos par rīkiem un tehnoloģijām, bet kuru mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem kritiskās domāšanas prasmes, kas vajadzīgas, lai spriestu, analizētu sarežģītus apstākļus un apzinātos atšķirību starp viedokli un faktu.

II NODAĻA

MEDIJU PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU UN MEDIJU PAKALPOJUMU SAŅĒMĒJU TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

3. pants

Mediju pakalpojumu saņēmēju tiesības

Dalībvalstis ievēro mediju pakalpojumu saņēmēju tiesības piekļūt daudzveidīgam un redakcionāli neatkarīgam mediju saturam un nodrošina, ka saskaņā ar šo regulu ir ieviesti pamatnosacījumi, lai aizsargātu minētās tiesības, tādējādi veicinot brīvu un demokrātisku diskursu.

4. pants

Mediju pakalpojumu sniedzēju tiesības

1. Mediju pakalpojumu sniedzējiem ir tiesības veikt saimniecisko darbību iekšējā tirgū bez citiem ierobežojumiem kā tiem, kas atļauti, ievērojot Savienības tiesību aktus.

2. Dalībvalstis ievēro mediju pakalpojumu sniedzēju faktisko redakcionālo brīvību un neatkarību profesionālās darbības veikšanā. Dalībvalstis, tostarp to regulatīvās iestādes un struktūras, neiejaucas un nemēģina ietekmēt mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālo politiku un redakcionālos lēmumus.

3. Dalībvalstis nodrošina efektīvu žurnālistikas avotu un konfidencialas saziņas aizsardzību. Dalībvalstis neveic nevienu no turpmāk minētajiem pasākumiem:

- a) noteikt pienākumu mediju pakalpojumu sniedzējiem vai to redakcionālajam personālam izpaust informāciju, kas attiecas uz žurnālistikas avotiem vai konfidencialu saziņu vai kas ļautu tos identificēt, vai noteikt pienākumu jebkādām personām, kurām to pastāvīgo vai profesionālo attiecību dēļ ar mediju pakalpojumu sniedzēju vai tā redakcionālo personālu varētu būt šāda informācija, to izpaust;
- b) aizturēt, sodīt, pārtvert vai pārbaudīt mediju pakalpojumu sniedzējus vai to redakcionālo personālu vai pakļaut tos vai to uzņēmuma vai privātās telpas novērošanai vai pārmeklēšanai un izņemšanai, lai iegūtu informāciju, kas attiecas uz žurnālistikas avotiem vai konfidencialu saziņu vai kas ļautu tos identificēt, vai aizturēt, sodīt, pārtvert vai pārbaudīt jebkādas personas, kurām to pastāvīgo vai profesionālo attiecību dēļ ar mediju pakalpojumu sniedzēju vai tā redakcionālo personālu varētu būt šāda informācija, vai pakļaut tos vai to uzņēmuma vai privātās telpas novērošanai vai pārmeklēšanai un izņemšanai, lai iegūtu šādu informāciju;
- c) izmantot intruzīvu novērošanas programmatūru jebkurā materiālā vai digitālā ierīcē, iekārtā vai rīkā, ko izmanto mediju pakalpojumu sniedzēji, to redakcionālais personāls vai personas, kurām to pastāvīgo vai profesionālo attiecību dēļ ar mediju pakalpojumu sniedzēju vai tā redakcionālo personālu varētu būt informācija, kas attiecas uz žurnālistikas avotiem vai konfidencialu saziņu vai kas ļautu tos identificēt.

4. Atkāpjoties no šā panta 3. punkta a) un b) apakšpunkta, dalībvalstis var veikt tajos minēto pasākumu ar noteikumu, ka tas:

- a) ir paredzēts Savienības vai valsts tiesību aktos;
- b) atbilst Hartas 52. panta 1. punktam un citiem Savienības tiesību aktiem;
- c) katrā atsevišķā gadījumā ir pamatots ar sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm un ir samērīgs; un
- d) ir iepriekš saņēmis tiesu iestādes vai neatkarīgas un objektīvas lēmumu pieņemšanas iestādes atļauju, vai pienācīgi pamatots uzņēmuma un steidzamos gadījumos šāda iestāde to bez liekas kavēšanās atļauj pēc tam.

5. Atkāpjoties no 3. punkta c) apakšpunkta, dalībvalstis var ieviest intruzīvu novērošanas programmatūru ar noteikumu, ka:

- a) ieviešana atbilst 4. punktā uzskaitītajiem nosacījumiem; un
- b) ieviešanu veic, lai veiktu izmeklēšanu attiecībā uz vienu no 3. punkta c) apakšpunktā minētajām personām
 - i) par nodarījumiem, kas uzskaitīti Pamatlēmuma 2002/584/TI 2. panta 2. punktā un par kuriem attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi; vai

- ii) par citiem smagiem noziegumiem, par kuriem attiecīgajā dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz pieci gadi, kā noteikts minētās dalībvalsts tiesību aktos.

Dalībvalstis neveic 3. punkta c) apakšpunktā minēto pasākumu, ja minētā punkta a) vai b) apakšpunktā minētais pasākums būtu piemērots un pietiekams, lai iegūtu pieprasīto informāciju.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesu iestāde vai neatkarīga un objektīva lēmumu pieņemšanas iestāde regulāri pārskata 3. punkta b) apakšpunktā minētos uzraudzības pasākumus un minētā punkta c) apakšpunktā minētās intruzīvās novērošanas programmatūras ieviešanu, lai noteiktu, vai joprojām ir izpildīti nosacījumi, kas pamato to izmantošanu.

7. Jebkurai personas datu apstrādei, kas notiek saistībā ar šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minēto uzraudzības pasākumu ieviešanu vai minētā punkta c) apakšpunktā minētās intruzīvās novērošanas programmatūras ieviešanu, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680 ⁽²⁶⁾, tostarp tajā paredzētās garantijas, piemēram, datu subjekta tiesības uz informāciju un piekļuvi apstrādē esošajiem personas datiem.

8. Dalībvalstis nodrošina, ka mediju pakalpojumu sniedzējiem vai to redakcionālajam personālam, vai jebkurai personai, kurai to regulāro vai profesionālo attiecību dēļ ar mediju pakalpojumu sniedzēju vai tā redakcionālo personālu varētu būt informācija, kas saistīta ar žurnālistikas avotiem vai konfidencialu saziņu vai kas tos spēj identificēt, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saskaņā ar Hartas 47. pantu gadījumos, kas attiecas uz šā panta 3. līdz 7. punkta pārkāpumiem.

Dalībvalstis uztic neatkarīgai iestādei vai struktūrai ar atbilstīgām speciālām zināšanām sniegt palīdzību pirmajā daļā minētajām personām saistībā ar minēto tiesību īstenošanu. Ja šādas iestādes vai struktūras nav, minētās personas var lūgt palīdzību no pašregulējuma struktūras vai mehānisma.

9. Tiek ievēroti dalībvalstu pienākumi, kas noteikti LES un LESD.

5. pants

Sabiedriskā mediju pakalpojuma sniedzēju darbības neatkarības aizsardzības pasākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēji saskaņā ar savu uzdevumu sniegt sabiedriskos pakalpojumus ir redakcionāli un funkcionāli neatkarīgi un objektīvi sniedz savai auditorijai daudzveidīgu informāciju un viedokļus, kā noteikts valsts līmenī saskaņā ar Protokolu Nr. 29.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedriskā mediju pakalpojuma sniedzēju vadības vadītāju vai valdes locekļu iecelšanas un atļaušanas procedūru mērķis ir garantēt sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarību.

Sabiedriskā mediju pakalpojuma sniedzēju vadības vadītāju vai valdes locekļus iecel, pamatojoties uz pārredzamām, atklātām, efektīvām un nediskriminējošām procedūrām un pārredzamiem, objektīviem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem, kas iepriekš noteikti valsts līmenī. Viņu pilnvaru termiņš ir pietiekams, lai nodrošinātu sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju faktisku neatkarību.

Lēmumus par sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju vadības vadītāja vai valdes locekļu atļaušanu pirms viņu pilnvaru termiņa beigām pienācīgi pamato, tos var pieņemt tikai izņēmuma kārtā, ja viņi vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi, lai pildītu savus pienākumus saskaņā ar valsts līmenī iepriekš noteiktiem kritērijiem, par lēmumiem iepriekš paziņo attiecīgajām personām, un tajos paredz iespēju tos pārskatīt tiesā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju finansēšanas procedūras ir balstītas uz iepriekš noteiktiem pārredzamiem un objektīviem kritērijiem. Minētās finansēšanas procedūras garantē, ka sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzējiem ir adekvāti, ilgtspējīgi un paredzami finanšu resursi, kas atbilst to uzdevumam sniegt sabiedriskos pakalpojumus un spējai attīstīties. Minētie finanšu resursi ir pietiekami sabiedrisko mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālās neatkarības aizsargāšanai.

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

4. Dalībvalstis izraugās vienu vai vairākas neatkarīgas iestādes vai struktūras vai ievieš mehānismus, kas ir brīvi no valdību politiskās ietekmes, lai uzraudzītu 1., 2. un 3. punkta piemērošanu. Uzraudzības pasākumu rezultātus dara pieejamus sabiedrībai.

6. pants

Mediju pakalpojumu sniedzēju pienākumi

1. Mediju pakalpojumu sniedzēji savu pakalpojumu saņēmējiem dara viegli un tieši pieejamu atjauninātu informāciju par:

- a) savu juridisko nosaukumu vai nosaukumus un kontaktinformāciju;
- b) to sava tiešā vai netiešā īpašnieka vai tiešo vai netiešo īpašnieku vārdus, kuriem pieder akcijas, kas ļauj ietekmēt darbību un stratēģisku lēmumu pieņemšanu, tostarp tiešas vai netiešas valsts vai publiskas iestādes vai subjekta īpašumtiesības;
- c) sava faktiskā īpašnieka vai faktisko īpašnieku vārdus, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/849 3. panta 6) punktā;
- d) publiskā finansējuma gada kopējā summa, kas tiem piešķirta valsts reklāmai, un no trešo valstu publiskām iestādēm vai subjektiem saņemto reklāmas ieņēmumu gada kopējā summa.

2. Dalībvalstis uztic valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām vai citām kompetentām iestādēm vai struktūrām izstrādāt valsts mediju īpašumtiesību datubāzes, kurās ir 1. punktā minētā informācija.

3. Neskarot valstu konstitucionālās tiesības, kas atbilst Hartai, mediju pakalpojumu sniedzēji, kuri piegādā ziņu un aktualitāšu saturu, veic pasākumus, ko uzskata par piemērotiem, lai garantētu redakcionālu lēmumu neatkarību. Tādu pasākumu galvenie mērķi ir:

- a) garantēt, ka redakcionālus lēmumus var brīvi pieņemt atbilstīgi attiecīgā mediju pakalpojumu sniedzēja noteiktajai redakcionālajai ievirzei; un
- b) nodrošināt, ka tiek atklāts katrs faktiskais vai potenciāls interešu konflikts, kas varētu ietekmēt ziņu un aktualitāšu satura sniegšanu.

III NODAĻA

REGULATĪVĀS SADARBĪBAS SATVARS UN LABI FUNKCIONĒJOŠS MEDIJU PAKALPOJUMU IEKŠĒJAIS TIRGUS

1. IEDAĻA

Neatkarīgas mediju iestādes

7. pants

Valsts regulatīvās iestādes vai struktūras

1. Valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, apspriežoties vai koordinācijā ar citām attiecīgām iestādēm vai struktūrām vai, ja vajadzīgs, pašregulējuma struktūrām to dalībvalstīs, attiecīgā gadījumā nodrošina, ka tiek piemērota šī nodaļa.

2. Uz valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām saistībā ar to uzdevumu izpildi, kas tām uzticēti ar šo regulu, attiecas Direktīvas 2010/13/ES 30. pantā izklāstītās prasības.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru rīcībā ir pietiekami finansiālie resursi, cilvēkresursi un tehniskie resursi, lai veiktu šajā regulā paredzētos uzdevumus.

4. Ja tas vajadzīgs šajā regulā paredzēto uzdevumu veikšanai, dalībvalstis nodrošina, ka valsts regulatīvās iestādes vai struktūras ir pilnvarotas pieprasīt šādām personām saprātīgā termiņā sniegt informāciju un datus, kas ir samērīgi un nepieciešami šajā nodaļā paredzēto uzdevumu veikšanai:

- a) fiziskām vai juridiskām personām, uz kurām attiecas III nodaļa; un
- b) jebkurām citām fiziskām vai juridiskām personām, kuras rīcībā ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību vai profesiju saistītos nolūkos pamatoti varētu būt šāda informācija un dati.

2. IEDAĻA

Eiropas Mediju pakalpojumu padome

8. pants

Eiropas Mediju pakalpojumu padome

1. Ar šo tiek izveidota Eiropas Mediju pakalpojumu padome ("padome").
2. Padome aizstāj ar Direktīvas 2010/13/ES 30.b pantu izveidoto Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupu (ERGA) un ir tās pēctece.

9. pants

Padomes neatkarība

Izpildot uzdevumus vai izlietojot pilnvaras, padome rīkojas pilnīgi neatkarīgi. Jo īpaši, pildot uzdevumus vai īstenojot pilnvaras, padome nelūdz un nepieņem nevienas valdības, iestādes, personas vai struktūras norādījumus. Tas neskar Komisijas un valstu regulatīvo iestāžu vai struktūru kompetenci saskaņā ar šo regulu.

10. pants

Padomes struktūra

1. Padome sastāv no valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru pārstāvjiem.
2. Katram padomes loceklim ir viena balss.
3. Padome pieņem lēmumus ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu.
4. Ja dalībvalstī ir vairāk nekā viena valsts regulatīvā iestāde vai struktūra, minētās regulatīvās iestādes vai struktūras pēc vajadzības savā starpā koordinē darbu un ieceļ kopīgu pārstāvi. Kopīgajam pārstāvim ir balsstiesības.
5. Padome no savu locekļu vidus ievēl priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Priekšsēdētāja pilnvaru laiks ir viens gads, un to var vienreiz atjaunot. Padome var izveidot vadības grupu. Padomi pārstāv tās priekšsēdētājs.
6. Komisija padomē ieceļ pārstāvi. Komisijas pārstāvis bez balsstiesībām var piedalīties padomes apspriedēs. Padomes priekšsēdētājs Komisiju informē par padomes darbībām.
7. Padome var uzaicināt ekspertus un, vienojoties ar Komisiju, pastāvīgos novērotājus piedalīties tās sanāksmēs.
8. Padome, apspriežoties ar Komisiju, pieņem savu reglamentu. Minētajā reglamentā ietver pasākumus padomes locekļu interešu konflikta novēršanai un pārvaldībai.

11. pants

Padomes sekretariāts

1. Padomei palīdz sekretariāts. Sekretariātu nodrošina Komisija, ņemot vērā padomes norādītās vajadzības. Sekretariātam piešķir pietiekamus resursus tā uzdevumu veikšanai.
2. Galvenais sekretariāta uzdevums ir veicināt šajā regulā un Direktīvā 2010/13/ES noteikto padomes uzdevumu neatkarīgu izpildi. Sekretariāts attiecībā uz šajā regulā noteiktajiem uzdevumiem rīkojas tikai pēc padomes norādījumiem.
3. Sekretariāts sniedz padomei administratīvu un organizatorisku atbalstu tās darbībās. Sekretariāts arī būtiski palīdz padomei tās uzdevumu izpildē.

12. pants

Apspriešanās mehānisms

1. Ja padome izskata jautājumus, kas pārsniedz audiovizuālo mediju nozares kompetenci, tā apspriežas ar attiecīgo mediju nozaru pārstāvjiem, kas darbojas Savienības vai valsts līmenī.

2. Padome savā reglamentā nosaka kārtību, kādā notiek 1. punktā minētā apspriešanās. Šāda kārtība nodrošina, ka attiecīgā gadījumā ir iespējams iesaistīt vairākus pārstāvjus.
3. Ja iespējams, 1. punktā minētās apspriešanās rezultātus padome dara publiski pieejamus.

13. pants

Padomes uzdevumi

1. Neskarot pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar Līgumiem, padome konsultē un atbalsta Komisiju jautājumos, kas saistīti ar mediju pakalpojumiem un kas ir tās kompetencē, un veicina šīs nodaļas konsekventu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu visā Savienībā. Tādēļ padome:
 - a) neskarot valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru uzdevumus, sniedz Komisijai speciālas tehniskās zināšanas saistībā ar tās uzdevumu nodrošināt šīs nodaļas konsekventu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu visās dalībvalstīs;
 - b) veicina sadarbību un efektīvu informācijas, pieredzes un paraugprakses apmaiņu starp valstu regulatīvajām iestādēm vai struktūrām par to, kā piemērot mediju pakalpojumiem piemērojamās Savienības un valstu noteikumus, tostarp šo regulu un Direktīvu 2010/13/ES, jo īpaši minētās direktīvas 3., 4. un 7. pantu;
 - c) pēc Komisijas pieprasījuma sniedz atzinumu par tehniskiem un faktiskiem jautājumiem, kas radušies par Direktīvas 2010/13/ES 2. panta 5.c punktu, 3. panta 2. un 3. punktu, 4. panta 4. punkta c) apakšpunktu un 28. a panta 7. punktu;
 - d) apspriežoties ar Komisiju, izstrādā atzinumus par:
 - i) sadarbības pieprasījumiem starp valstu regulatīvajām iestādēm vai struktūrām saskaņā ar šīs regulas 14. panta 5. punktu;
 - ii) piespiedu izpildes pasākumu pieprasījumiem, ja starp pieprasītāju iestādi vai struktūru un pieprasījuma saņēmēju iestādi vai struktūru rodas domstarpības, ieskaitot ieteicamās darbības, saskaņā ar šīs regulas 15. panta 3. punktu;
 - iii) valstu pasākumiem attiecībā uz mediju pakalpojumiem, kurus sniedz no valstīm ārpus Savienības, saskaņā ar šīs regulas 17. panta 2. punktu;
 - e) pēc tāda mediju pakalpojuma sniedzēja pieprasījuma, ar kuru ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs ir iesaistījies dialogā, kā minēts šīs regulas 18. panta 6. punktā, izstrādā atzinumus par šāda dialoga iznākumu;
 - f) pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma, vai pēc pienācīgi pamatota un argumentēta mediju pakalpojumu sniedzēja, kuru pasākums skar individuāli un tieši, pieprasījuma saskaņā ar šīs regulas 21. panta 4. punktu izstrādā atzinumus par regulatīviem vai administratīviem pasākumiem, kas varētu būtiski ietekmēt mediju pakalpojumu sniedzēju darbību mediju pakalpojumu iekšējā tirgū;
 - g) saskaņā ar šīs regulas 22. panta 5. punktu izstrādā atzinumus par valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru novērtējumu projektiem vai atzinumu projektiem;
 - h) saskaņā ar šīs regulas 23. panta 1. punktu pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma izstrādā atzinumus par mediju tirgus koncentrācijām, kas varētu ietekmēt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību;
 - i) palīdz Komisijai izstrādāt vadlīnijas par:
 - i) šīs regulas piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu saskaņā ar šīs regulas 16. panta 2. punktu;
 - ii) šīs regulas 22. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem elementiem saskaņā ar minētā panta 3. punktu;
 - iii) šīs regulas 24. panta 1., 2. un 3. punkta piemērošanu, ievērojot minētā panta 4. punktu;
 - j) pēc vismaz vienas attiecīgās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras pieprasījuma saskaņā ar šīs regulas 15. panta 3. punktu ir par vidutāju domstarpībās starp valstu regulatīvajām iestādēm vai struktūrām;
 - k) saskaņā ar šīs regulas 20. panta 5. punktu veicina sadarbību attiecībā uz saskaņotiem standartiem, kas saistīti ar ierīču vai lietotājsaskarņu projektēšanu vai šādu ierīču radītiem ciparsignāliem;

- l) saskaņā ar šīs regulas 17. panta 1. punktu koordinē attiecīgos valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru pasākumus attiecībā uz tādu mediju pakalpojumu satura izplatīšanu vai piekļuvi tam, kuru izcelsme ir ārpus Savienības un kuri ir vērsti uz auditoriju Savienībā vai sasniedz to, ja šādi mediju pakalpojumi kaitē vai rada nopietnu un lielu kaitējuma risku sabiedrības drošībai, un, apspriežoties ar Komisiju, izstrādā kritēriju kopumu, kā norādīts minētā panta 4. punktā;
- m) organizē strukturētu dialogu starp ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājiem un mediju pakalpojumu sniedzēju un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un par šāda dialoga rezultātiem ziņo Komisijai saskaņā ar šīs regulas 19. pantu;
- n) veicina paraugprakses apmaiņu par auditorijas mērīšanas sistēmu ieviešanu saskaņā ar šīs regulas 24. panta 5. punktu;
- o) apmainās ar pieredzi un paraugpraksi medijpratības jomā, tostarp, lai veicinātu efektīvu pasākumu un instrumentu izstrādi un izmantošanu ar mērķi stiprināt medijpratību;
- p) sagatavo sīki izstrādātu gada ziņojumu par savām darbībām un uzdevumiem.

Pirmās daļas p) punktā minēto sīki izstrādāto gada ziņojumu padome dara publiski pieejamu. Priekšsēdētājs pēc uzaicinājuma ar minēto ziņojumu iepazīstina Eiropas Parlamentu.

2. Ja Komisija prasa padomes konsultāciju vai atzinumu, tā, ņemot vērā lietas steidzamību, var norādīt termiņu, ja vien Savienības tiesību aktos nav noteikts citādi.

3. Padome sava darba rezultātus nosūta kontaktkomitejai, kas izveidota ar Direktīvas 2010/13/ES 29. panta 1. punktu ("kontaktkomiteja").

3. IEDAĻA

Regulatīvā sadarbība un konverģence

14. pants

Strukturētā sadarbība

1. Valsts regulatīvā iestāde vai struktūra ("pieprasītāja iestāde") jebkurā brīdī var vienai vai vairākām citu valstu regulatīvajām iestādēm vai struktūrām ("pieprasījuma saņēmējas iestādes") prasīt ar to sadarboties, tostarp apmainoties ar informāciju vai sniedzot savstarpēju palīdzību, šīs nodaļas konsekventai un efektīvai piemērošanai vai Direktīvas 2010/13/ES īstenošanai.

2. Sadarbības pieprasījumā iekļauj visu ar to saistīto vajadzīgo informāciju, tostarp sadarbības pieprasījuma mērķi un iemeslus.

3. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var atteikties izskatīt sadarbības pieprasījumu tikai šādos gadījumos:

- a) sadarbības pieprasījuma priekšmets vai pieprasītās sadarbības veids nav tās kompetencē;
- b) sadarbības pieprasījuma izpilde pārkāptu šo regulu, Direktīvu 2010/13/ES vai citus Savienības tiesību aktus vai valsts tiesību aktus, kas atbilst Savienības tiesību aktiem un kas attiecas uz pieprasījuma saņēmēju iestādi;
- c) sadarbības pieprasījuma tvērums vai priekšmets nav pienācīgi pamatots vai ir nesamērīgs.

Pieprasījuma saņēmēja iestāde bez liekas kavēšanās norāda, kāds bijis iemesls atteikties izskatīt sadarbības pieprasījumu. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir atteikusi sadarbības pieprasījumu, tā, ja iespējams, norāda kompetento iestādi.

4. Pieprasījuma saņēmēja iestāde dara visu iespējamo, lai bez liekas kavēšanās izskatītu sadarbības pieprasījumu un atbildētu uz to, un regulāri sniedz jaunāko informāciju par minētā pieprasījuma izpildes gaitu.

5. Ja pieprasītāja iestāde uzskata, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde tās sadarbības pieprasījumu nav pietiekami izskatījusi vai uz to atbildējusi, tā bez liekas kavēšanās informē pieprasījuma saņēmēju iestādi, pamatojot savas nostājas iemeslus. Ja pieprasītāja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde par sadarbības pieprasījumu nepanāk vienošanos, jebkura no abām iestādēm var nodot jautājumu izskatīšanai padomē. Saskaņā ar termiņiem, kas padomei jānosaka savā reglamentā, padome, apspriežoties ar Komisiju, sniedz atzinumu par šo jautājumu, tostarp ieteiktajām darbībām. Attiecīgās iestādes dara visu iespējamo, lai ņemtu vērā padomes atzinumu.

6. Ja pieprasītāja iestāde uzskata, ka pastāv nopietns un liels risks, ka tiks ierobežota mediju pakalpojumu sniegšanas vai saņemšanas brīvība iekšējā tirgū, vai pastāv nopietns un liels kaitējuma risks sabiedrības drošībai, tā var iesniegt pieprasījumu pieprasījuma saņēmēja iestādei nodrošināt paātrinātu sadarbību, vienlaikus nodrošinot pamattiesību, jo īpaši vārda brīvības, ievērošanu, tostarp nolūkā nodrošināt to valsts pasākumu efektīvu piemērošanu, kas minēti Direktīvas 2010/13/ES 3. pantā. Pieprasījuma saņēmēja iestāde atbild un dara visu iespējamo, lai izskatītu paātrinātas sadarbības pieprasījumus 14 kalendāro dienu laikā.

Paātrinātas sadarbības pieprasījumiem *mutatis mutandis* piemēro šā panta 2., 3. un 5. punktu.

7. Padome savā reglamentā precizē šajā pantā minētās strukturētās sadarbības procedūru.

15. pants

Video koplietošanas platformas pakalpojuma sniedzēju pienākumu izpildes nodrošināšanas pieprasījumi

1. Neskarot Direktīvas 2000/31/EK 3. pantu, pieprasītāja iestāde var iesniegt pienācīgi pamatotu pieprasījumu pieprasījuma saņēmēja iestādei, kuras kompetencē ir pieprasījuma priekšmets, veikt nepieciešamas un samērīgas darbības, lai efektīvi izpildītu pienākumus, kas video koplietošanas platformas pakalpojumu sniedzējiem uzlikti saskaņā ar Direktīvas 2010/13/ES 28.b panta 1., 2. un 3. punktu.

2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde bez liekas kavēšanās informē pieprasītāju iestādi par darbībām, ko tā, ievērojot 1. punktā minēto izpildes pieprasījumu, ir veikusi vai plāno veikt, vai par iemesliem, kuru dēļ darbības nav veiktas. Padome minētajam nolūkam nosaka termiņus savā reglamentā.

3. Ja starp pieprasītāju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi rodas domstarpības par darbībām, kas veiktas vai ieplānotas, vai par bezdarbību pēc 1. punktā minētā izpildes pieprasījuma, katra no iestādēm var nodot lietu izskatīšanai padomē, lai panāktu bezstrīdus risinājumu.

Ja pēc padomes vidutājas darbības bezstrīdus risinājums nav panākts, pieprasītāja iestāde vai pieprasījuma saņēmēja iestāde var lūgt padomi sniegt atzinumu par šo jautājumu. Padome savā atzinumā novērtē, vai 1. punktā minētais izpildes pieprasījums ir pietiekami izskatīts. Ja padome uzskata, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde izpildes pieprasījumu nav pietiekami izskatījusi, padome iesaka darbības pieprasījuma izskatīšanai. Padome atzinumu sniedz bez liekas kavēšanās, apspriežoties ar Komisiju.

4. Pēc 3. punkta otrajā daļā minētā atzinuma saņemšanas pieprasījuma saņēmēja iestāde bez liekas kavēšanās un termiņā, kas padomei jānosaka savā reglamentā, informē padomi, Komisiju un pieprasītāju iestādi par darbībām, kas veiktas vai ko plānots veikt atzinuma sakarā.

16. pants

Norādījumi par mediju regulēšanas jautājumiem

1. Padome veicina paraugprakses apmaiņu starp valstu regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, attiecīgā gadījumā apspriežoties ar ieinteresētajām personām, par regulatīviem, tehniskiem vai praktiskiem aspektiem, kas saistīti ar šīs nodaļas konsekvētu un efektīvu piemērošanu un Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu.

2. Ja Komisija izdod pamatnostādnes, kas attiecas uz šīs regulas piemērošanu vai Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu, padome tai palīdz, nodrošinot speciālās zināšanas regulatīvos, tehniskos vai praktiskos aspektos, jo īpaši saistībā ar:

- a) vispārējās nozīmes audiovizuālo mediju pakalpojumu pienācīgu pamanāmību saskaņā ar Direktīvas 2010/13/ES 7. a pantu;
- b) informācijas par mediju pakalpojumu sniedzēju īpašumtiesību struktūru pieejamību, kas paredzēta Direktīvas 2010/13/ES 5. panta 2. punktā un šīs regulas 6. panta 1. punktā.

Ja Komisija izdod pamatnostādnes par Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu, tā apspriežas ar kontaktkomiteju.

3. Ja Komisija sniedz atzinumu par jautājumu, kas saistīts ar šīs regulas piemērošanu vai Direktīvas 2010/13/ES īstenošanu, Komisijai palīdz padome.

17. pants

Pasākumu koordinēšana attiecībā uz mediju pakalpojumiem, kuru izcelsme ir ārpus Savienības

1. Neskarot Direktīvas 2010/13/ES 3. pantu, padome pēc vismaz divu dalībvalstu valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru pieprasījuma koordinē attiecīgos valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru pasākumus, kas saistīti ar tādu mediju pakalpojumu izplatīšanu vai piekļuvi tiem, kuru izcelsme ir ārpus Savienības vai kurus sniedz ārpus Savienības iedibināti mediju pakalpojumu sniedzēji, kas neatkarīgi no tā, ar kādiem līdzekļiem tie tiek izplatīti vai ar kādiem līdzekļiem tiem piekļūst, ir vērsti uz auditoriju Savienībā vai sasniedz to, ja, *inter alia*, ņemot vērā kontroli, ko trešās valstis varētu īstenot pār tiem, šādi mediju pakalpojumi kaitē vai rada nopietnu un lielu kaitējuma risku sabiedrības drošībai.
2. Padome, apspriežoties ar Komisiju, var sniegt atzinumus par 1. punktā minētajiem piemērotiem pasākumiem. Neskarot valsts tiesību aktos piešķirtās pilnvaras, attiecīgās kompetentās valstu iestādes, tostarp valstu regulatīvās iestādes vai struktūras, dara visu iespējamo, lai ņemtu vērā padomes atzinumus.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgajām valsts regulatīvajām iestādēm vai struktūrām, apsverot iespēju veikt 1. punktā minētos pasākumus pret mediju pakalpojumu sniedzēju, nav liegts ņemt vērā atzinumu, ko padome sniegusi saskaņā ar 2. punktu.
4. Padome, apspriežoties ar Komisiju, izstrādā kritēriju kopumu valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru izmantošanai, kad tās īsteno savas regulatīvās pilnvaras attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzējiem, kā minēts 1. punktā. Valsts regulatīvās iestādes vai struktūras dara visu iespējamo, lai ņemtu vērā minētos kritērijus.

4. IEDAĻA

Mediju pakalpojumu sniegšana digitālā vidē un piekļuve tiem

18. pants

Mediju pakalpojumu sniedzēju sagādātais saturs ļoti lielās tiešsaistes platformās

1. Ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji sniedz funkcionalitāti, kas to pakalpojumu saņēmējiem ļauj:
 - a) deklarēt, ka tie ir mediju pakalpojumu sniedzēji;
 - b) deklarēt, ka tie ievēro 6. panta 1. punkta noteikumus;
 - c) deklarēt, ka tie ir redakcionāli neatkarīgi no dalībvalstīm, politiskajām partijām, trešām valstīm un vienībām, ko kontrolē vai finansē trešās valstis;
 - d) deklarēt, ka uz tiem attiecas regulatīvās prasības redakcionālās atbildības īstenošanai vienā vai vairākās dalībvalstīs un ka tos pārrauga kompetentā valsts regulatīvā iestāde vai struktūra, vai ka tie ievēro kopregulējuma vai pašregulējuma mehānismu, kas reglamentē redakcionālos standartus un ir plaši atzīts un akceptēts attiecīgajā mediju nozarē vienā vai vairākās dalībvalstīs;
 - e) deklarēt, ka tie nesniedz mākslīgā intelekta sistēmas radītu saturu, nepakļaujot to cilvēka veiktai pārskatīšanai vai redakcionālai kontrolei;
 - f) norādīt savu juridisko nosaukumu un kontaktinformāciju, tostarp e-pasta adresi, ar kuras starpniecību ļoti lielās tiešsaistes platformas nodrošinātājs var ātri un tieši ar tiem sazināties; un
 - g) norādīt attiecīgo valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru vai c) apakšpunktā minēto kopregulējuma vai pašregulējuma mehānismu pārstāvju kontaktinformāciju.

Ja rodas pamatotas šaubas par mediju pakalpojumu sniedzēja atbilstību pirmās daļas d) apakšpunktam, ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs lūdz attiecīgās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras vai attiecīgā kopregulējuma vai pašregulējuma mehānisma apstiprinājumu šajā jautājumā.

2. Ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji nodrošina, ka saskaņā ar 1. punktu deklarētā informācija, izņemot 1. punkta f) apakšpunktā minēto informāciju, viegli pieejamā veidā tiek darīta publiski pieejama to tiešsaistes saskarnē.
3. Ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji apstiprina saskaņā ar 1. punktu iesniegto deklarāciju saņemšanu un norāda savu kontaktinformāciju, tostarp e-pasta adresi, ar kuru mediju pakalpojumu sniedzējs var ar tiem tieši un ātri sazināties.

Ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji bez liekas kavēšanās norāda, vai tie pieņem vai noraida saskaņā ar 1. punktu iesniegtu deklarāciju.

4. Ja ļoti lielas tiešsaistes platformas pagādātājs plāno pieņemt lēmumu apturēt savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu saistībā ar saturu, ko sniedzis mediju pakalpojumu sniedzējs, kurš iesniedzis deklarāciju saskaņā ar šā panta 1. punktu, vai lēmumu ierobežot šāda satura redzamību, pamatojoties uz to, ka šāds saturs nav saderīgs ar tā noteikumiem, pirms šāds lēmums par apturēšanu vai redzamības ierobežošanu stājas spēkā, tas:

- a) attiecīgajam mediju pakalpojumu sniedzējam dara zināmu pamatojumu, kā minēts Regulas (ES) 2019/1150 4. panta 1. punktā un Regulas (ES) 2022/2065 17. pantā, savam paredzētajam lēmumam par apturēšanu vai redzamības ierobežošanu; un
- b) dod mediju pakalpojumu sniedzējam iespēju atbildēt uz šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minēto pamatojumu 24 stundu laikā no tā saņemšanas vai Regulas (ES) 2022/2065 36. panta 2. punktā minētās krīzes gadījumā īsākā termiņā, kas mediju pakalpojumu sniedzējam dod pietiekami daudz laika jēgpilnai atbildei.

Ja pēc pirmās daļas b) apakšpunktā minētās atbildes saņemšanas vai tās neesamības gadījumā ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs pieņem lēmumu par apturēšanu vai redzamības ierobežošanu, tas bez liekas kavēšanās informē attiecīgo mediju pakalpojumu sniedzēju.

Šo punktu nepiemēro, ja ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji aptur savu pakalpojumu sniegšanu saistībā ar mediju pakalpojumu sniedzēja sniegto saturu vai ierobežo šāda satura redzamību atbilstīgi saviem pienākumiem, ievērojot Regulas (ES) 2022/2065 28., 34. un 35. pantā un Direktīvas 2010/13/ES 28.b pantā, vai saviem pienākumiem attiecībā uz nelikumīgu saturu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

5. Ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji veic visus vajadzīgos tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sūdzības, ko mediju pakalpojumu sniedzēji iesnieguši saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1150 11. pantu vai Regulas (ES) 2022/2065 20. pantu, tiek izskatītas un lēmumi par tām pieņemti prioritāri un bez liekas kavēšanās. Minētajos pantos minētajās sūdzību izskatīšanas procedūrās mediju pakalpojumu sniedzēju var pārstāvēt struktūra.

6. Ja mediju pakalpojumu sniedzējs, kas iesniedzis deklarāciju saskaņā ar 1. punktu, uzskata, ka ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs bez pietiekama pamatojuma atkārtoti ierobežo vai aptur tā pakalpojumu sniegšanu saistībā ar mediju pakalpojumu sniedzēja sniegto saturu, ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs pēc mediju pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma ar to godprātīgi iesaistās saturīgā un rezultatīvā dialogā, lai saprātīgā laikposmā rastu risinājumu nepamatotu ierobežojumu vai apturēšanas izbeigšanai un novēršanai nākotnē. Mediju pakalpojumu sniedzējs var padomei un Komisijai darīt zināmus šāda dialoga rezultātus un sīkāku informāciju. Mediju pakalpojumu sniedzējs var pieprasīt padomei sniegt atzinumu par šāda dialoga iznākumu, tostarp attiecīgā gadījumā par ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājam ieteiktajām darbībām. Padome par savu atzinumu informē Komisiju.

7. Ja ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājs noraida vai atzīst par spēkā neesošu mediju pakalpojumu sniedzēja deklarāciju, kas iesniegta saskaņā ar šā panta 1. punktu, vai ja pēc šā panta 6. punktā minētā dialoga nav panākts bezstrīdus risinājums, attiecīgais mediju pakalpojumu sniedzējs var izmantot mediāciju saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1150 12. pantu vai izmantot ārpuslīnijas strīdu izšķiršanu saskaņā ar Regulas (ES) 2022/2065 21. pantu. Attiecīgais mediju pakalpojumu sniedzējs minētās mediācijas vai ārpuslīnijas strīdu izšķiršanas iznākumu var darīt zināmu padomei.

8. Ļoti lielas tiešsaistes platformas nodrošinātājs katru gadu dara publiski pieejamu šādu detalizētu informāciju:

- a) to gadījumu skaits, kad tas piemērojis jebkādas ierobežojumus vai apturēšanu, pamatojoties uz to, ka saturs, ko sniedzis mediju pakalpojumu sniedzējs, kurš iesniedzis deklarāciju saskaņā ar 1. punktu, nav saderīgs ar tā noteikumiem;
- b) pamatojumi šādu ierobežojumu vai apturēšanas piemērošanai, tostarp tā noteikumos ietvertās īpašās klauzulas, saskaņā ar kurām mediju pakalpojumu sniedzēju saturs tika uzskatīts par nesaderīgu;
- c) dialogu skaits ar mediju pakalpojumu sniedzējiem, ievērojot 6. punktu;
- d) to gadījumu skaits, kad tas mediju pakalpojumu sniedzēja saskaņā ar 1. punktu iesniegtu deklarāciju ir noraidījis, un noraidījuma pamatojums;

- e) to gadījumu skaits, kad tas mediju pakalpojumu sniedzēja saskaņā ar 1. punktu iesniegtu deklarāciju ir atzinis par spēkā neesošu, un pamatojums atzīšanai par spēkā neesošu.
9. Lai veicinātu šā panta konsekvētu un efektīvu īstenošanu, Komisija izdod pamatnostādnes, lai veicinātu 1. punktā minētās funkcionalitātes efektīvu īstenošanu.

19. pants

Strukturētais dialogs

1. Padome regulāri organizē strukturētu dialogu starp ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, mediju pakalpojumu sniedzēju pārstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, lai:
- a) apspriestu pieredzi un paraugpraksi 18. panta piemērošanā, tostarp saistībā ar ļoti lielu tiešsaistes platformu darbību un to moderācijas procesiem attiecībā uz mediju pakalpojumu sniedzēju nodrošināto saturu;
 - b) veicinātu piekļuvi dažādiem neatkarīgu mediju piedāvājumiem ļoti lielās tiešsaistes platformās; un
 - c) uzraudzītu atbilstību pašregulējuma iniciatīvām, kuru mērķis ir aizsargāt lietotājus no kaitīga satura, tostarp no dezinformācijas un ārvalstu manipulācijas ar informāciju un iejaukšanās.
2. Padome ziņo Komisijai par 1. punktā minētā strukturētā dialoga rezultātiem. Ja iespējams, padome šāda strukturētā dialoga rezultātus dara publiski pieejamus.

20. pants

Tiesības pielāgot mediju piedāvājumu

1. Lietotājiem ir tiesības viegli mainīt jebkuras ierīces vai lietotājsaskarnes konfigurāciju, tostarp noklusējuma iestatījumus, kuri kontrolē vai pārvalda piekļuvi mediju pakalpojumiem, kuri nodrošina raidījumus, un to izmantošanu, lai pielāgotu mediju piedāvājumu savām interesēm vai vēlmēm saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Šis punkts neietekmē valsts pasākumus, ar kuriem tiek īstenots Direktīvas 2010/13/ES 7.a vai 7.b pants.
2. Laižot tirgū 1 punktā minētās ierīces un lietotājsaskarnes, ražotāji, izstrādātāji un importētāji nodrošina, ka šādas ierīces un lietotājsaskarnes ietver funkcionalitāti, kas ļauj lietotājiem jebkurā laikā brīvi un viegli mainīt konfigurāciju, tostarp noklusējuma iestatījumus, kuri kontrolē vai pārvalda piekļuvi piedāvātajiem mediju pakalpojumiem un to izmantošanu.
3. Šā panta 1. punktā minēto ierīču un lietotājsaskarņu ražotāji, izstrādātāji un importētāji nodrošina, ka mediju pakalpojumu sniedzēju, kuru pakalpojumiem to ierīces un lietotājsaskarnes nodrošina piekļuvi, vizuālā identitāte ir konsekventi un skaidri redzama lietotājiem.
4. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. punktā minēto ierīču vai lietotājsaskarņu ražotāji, izstrādātāji un importētāji ievēro 2. un 3. punktu.
5. Padome veicina sadarbību starp mediju pakalpojumu sniedzējiem, standartizācijas struktūrām vai citām attiecīgām ieinteresētajām personām, lai veicinātu saskaņotu standartu izstrādi, kas saistīti ar ierīču vai lietotājsaskarņu projektēšanu, kā minēts 1. punktā, vai šādu ierīču pārraidītājiem ciparsignāliem.

5. IEDAĻA

Prasības labi funkcionējošiem mediju tirgus pasākumiem un procedūrām

21. pants

Valsts pasākumi, kas ietekmē mediju pakalpojumu sniedzējus

1. Dalībvalsts veiktie leģislatīvie, regulatīvie vai administratīvie pasākumi, kas var ietekmēt mediju plurālismu vai mediju pakalpojumu sniedzēju, kuri darbojas iekšējā tirgū, redakcionālo neatkarību, ir pienācīgi pamatoti un samērīgi. Šādi pasākumi ir argumentēti, pārredzami, objektīvi un nediskriminējoši.
2. Uz katru valsts procedūru, ko izmanto, lai pieņemtu 1. punktā minēto administratīvo pasākumu, piemēro iepriekš noteiktus termiņus. Šādas procedūras veic bez liekas kavēšanās.

3. Ikvienam mediju pakalpojumu sniedzējam, uz kuru attiecas kāds no 1. punktā minētajiem regulatīviem vai administratīviem pasākumiem, kas to skar individuāli un tieši, ir tiesības pārsūdzēt šo pasākumu apelācijas iestādē. Šī iestāde, kas var būt tiesa, ir neatkarīga no iesaistītajām personām un ārējas iejaukšanās vai politiska spiediena, kas var apdraudēt tai iesniegto jautājumu izvērtēšanas neatkarību. Tai ir pienācīgas speciālas zināšanas, kas tai ļauj efektīvi un savlaicīgi veikt savas funkcijas.

4. Ja 1. punktā minētais regulatīvais vai administratīvais pasākums var būtiski ietekmēt mediju pakalpojumu sniedzēju darbību iekšējā tirgū, padome pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma vai pēc mediju pakalpojumu sniedzēja, kuru šāds pasākums skar individuāli un tieši, pienācīgi pamatota un argumentēta pieprasījuma, izstrādā atzinumu par pasākumu. Neskarot Līgumos noteiktās pilnvaras, Komisija var sniegt pati savu atzinumu par šo jautājumu. Padome un Komisija savus atzinumus dara publiski pieejamus.

5. Lai sagatavotu atzinumu saskaņā ar 4. punktu, padome un attiecīgā gadījumā Komisija var pieprasīt attiecīgu informāciju no valsts iestādes vai struktūras, kas pieņēmusi 1. punktā minēto regulatīvo vai administratīvo pasākumu, kurš individuāli un tieši skar mediju pakalpojumu sniedzēju. Attiecīgā valsts iestāde vai struktūra minēto informāciju sniedz bez liekas kavēšanās elektroniski.

22. pants

Mediju tirgus koncentrāciju novērtēšana

1. Dalībvalsts savos valsts tiesību aktos paredz materiālus un procedurālus noteikumus, kas nodrošina tādu mediju tirgus koncentrāciju novērtēšanu, kuras varētu būtiski ietekmēt mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību. Šie noteikumi:

- a) ir pārredzami, objektīvi, samērīgi un nediskriminējoši;
- b) pieprasa šādā mediju tirgus koncentrācijā iesaistītajām pusēm iepriekš paziņot par koncentrāciju attiecīgajām valsts iestādēm vai struktūrām vai piešķirt šādām iestādēm vai struktūrām attiecīgas pilnvaras iegūt koncentrācijas novērtēšanai vajadzīgo informāciju no minētajām pusēm;
- c) izraugās valsts regulatīvās iestādes vai struktūras, kas ir atbildīgas par novērtēšanu, vai nodrošina to būtisku iesaistišanos šādā novērtējumā;
- d) iepriekš nosaka objektīvus, nediskriminējošus un samērīgus kritērijus ziņošanai par šādām mediju tirgus koncentrācijām un ietekmes uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību novērtēšanai; un
- e) iepriekš nosaka novērtējuma pabeigšanas termiņus.

Šajā punktā minēto mediju tirgus koncentrāciju novērtēšanu nošķir no Savienības un valstu konkurences tiesību aktos paredzētās novērtēšanas, ieskaitot to, kas paredzēta apvienošanās kontroles noteikumos. Attiecīgos gadījumos tā neskar Regulas (EK) Nr. 139/2004 21. panta 4. punktu.

2. Šā panta 1. punktā minētajā mediju tirgus koncentrāciju novērtēšanā ņem vērā šādus elementus:

- a) mediju tirgus koncentrācijas paredzēto ietekmi uz mediju plurālismu, ieskaitot ietekmi uz sabiedriskās domas veidošanu un mediju pakalpojumu un mediju piedāvājumu daudzveidību tirgū, ņemot vērā tiešaistes vidi un pušu intereses, sakarus vai darbības citos mediju uzņēmumos vai uzņēmumos, kas nav mediji;
- b) redakcionālās neatkarības aizsardzības pasākumus, tostarp pasākumus, ko mediju pakalpojumu sniedzēji veic, lai garantētu redakcionālu lēmumu neatkarību;
- c) to, vai bez mediju tirgus koncentrācijas mediju tirgus koncentrācijā iesaistītās puses joprojām būtu ekonomiski ilgtspējīgas un vai ir iespējamās alternatīvas, kas nodrošinātu to ekonomisko ilgtspēju;
- d) attiecīgā gadījumā konstatējumus Komisijas ikgadējā ziņojumā par tiesiskumu attiecībā uz mediju plurālismu un mediju brīvību; un
- e) attiecīgā gadījumā saistības, ko jebkuras mediju tirgus koncentrācijā iesaistītās puses varētu piedāvāt, lai aizsargātu mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību.

3. Komisija ar padomes palīdzību izdod pamatnostādnes par 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem elementiem.
4. Ja mediju tirgus koncentrācija varētu ietekmēt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību, attiecīgā valsts regulatīvā iestāde vai struktūra iepriekš apspriežas ar padomi par novērtējuma projektu vai atzinuma projektu.
5. Termiņā, kas padomei jānosaka savā reglamentā, padome sagatavo atzinumu par 4. punktā minētā novērtējuma projektu vai atzinuma projektu, ņemot vērā 2. punktā minētos elementus, un minēto atzinumu nosūta attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei vai struktūrai un Komisijai.
6. Valsts regulatīvā iestāde vai struktūra, kas minēta 4. punktā, maksimāli ņem vērā 5. punktā minēto atzinumu. Ja minētā valsts regulatīvā iestāde vai struktūra pilnībā vai daļēji neievēro atzinumu, tā termiņā, kas padomei jānosaka savā reglamentā, sniedz padomei un Komisijai argumentētu pamatojumu, kur izskaidrota tās nostāja.

23. pants

Atzinumi par mediju tirgus koncentrācijām

1. Ja nav veikta novērtēšana vai konsultēšanās, ievērojot 22. pantu, padome pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas pieprasījuma gadījumos, kad mediju tirgus koncentrācija var ietekmēt mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību, izstrādā atzinumu par mediju tirgus koncentrācijas ietekmi uz mediju plurālismu un redakcionālo neatkarību. Atzinumu padome balsta uz 22. panta 2. punktā minētajiem elementiem. Padome vērš Komisijas uzmanību uz šādām mediju tirgus koncentrācijām.
2. Neskarot Līgumos noteiktās pilnvaras, Komisija var sniegt pati savu atzinumu par šo jautājumu.
3. Padome un Komisija savus atzinumus, kā minēts šajā pantā, dara publiski pieejamus.

6. IEDAĻA

Pārredzama un taisnīga saimniecisko resursu sadale

24. pants

Auditorijas mērīšana

1. Auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāji nodrošina, ka to auditorijas mērīšanas sistēmas un to auditorijas mērīšanas sistēmās izmantotā metodika atbilst pārredzamības, objektivitātes, iekļautības, proporcionalitātes, nediskriminācijas, salīdzināmības un pārbaudāmības principiem.
2. Neskarot uzņēmumu komercnoslēpuma aizsardzību, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/943 2. panta 1. punktā, patentētu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāji bez liekas kavēšanās un bez maksas sniedz mediju pakalpojumu sniedzējiem, reklāmdevējiem un trešām personām, ko pilnvarojuši mediju pakalpojumu sniedzēji un reklāmdevēji, precīzu, detalizētu, visaptverošu, saprotamu un atjauninātu informāciju par metodiku, ko izmanto to auditorijas mērīšanas sistēmas.

Pašu izstrādātu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāji nodrošina, ka to auditorijas mērīšanas sistēmās izmantotā metodika un tās piemērošanas veids reizi gadā tiek neatkarīgi revidēts. Pēc mediju pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma pašu izstrādātu auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājs tam sniedz informāciju par auditorijas mērījumu rezultātiem, tostarp neapkopotiem datiem, kas attiecas uz mediju pakalpojumu sniedzēja mediju saturu un mediju pakalpojumiem.

Šis punkts neietekmē Savienības datu aizsardzības un privātuma noteikumus.

3. Valsts regulatīvās iestādes vai struktūras mudina auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājus kopā ar mediju pakalpojumu sniedzējiem, tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, tos pārstāvošām organizācijām un citām ieinteresētām personām izstrādāt rīcības kodeksus vai mudina auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātājus ievērot rīcības kodeksus, par kuriem kopīgi vienojušies un kurus plaši atzinuši mediju pakalpojumu sniedzēji, tos pārstāvošās organizācijas un citas ieinteresētās personas.

Šā punkta pirmajā daļā minētie rīcības kodeksi ir paredzēti, lai veicinātu regulāru, neatkarīgu un pārredzamu uzraudzību attiecībā uz to mērķu efektīvu sasniegšanu un atbilstību 1. punktā minētajiem principiem, tostarp veicot neatkarīgas un pārredzamas revīzijas.

4. Komisija ar padomes palīdzību var izdot pamatnostādnes par 1., 2. un 3. punkta praktisko piemērošanu, attiecīgā gadījumā ņemot vērā 3. punktā minētos rīcības kodeksus.

5. Padome veicina paraugprakses apmaiņu auditorijas mērīšanas sistēmu izvēšanā, izmantojot regulāru dialogu starp valsts regulatīvo iestāžu vai struktūru pārstāvjiem, auditorijas mērīšanas sistēmu nodrošinātāju pārstāvjiem, mediju pakalpojumu sniedzēju pārstāvjiem, tiešsaistes platformu nodrošinātāju pārstāvjiem un citām ieinteresētajām personām.

25. pants

Publiskā finansējuma piešķiršana valsts reklāmai un piegādes vai pakalpojumu līgumiem

1. Publisko finansējumu vai jebkādu citu atlīdzību vai priekšrocību, ko publiskās iestādes vai subjekti tieši vai netieši darījuši pieejamu mediju pakalpojumu sniedzējiem vai tiešsaistes platformu nodrošinātājiem valsts reklāmai un piegādes vai pakalpojumu līgumiem, kas noslēgti ar mediju pakalpojumu sniedzējiem vai tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, piešķir saskaņā ar pārredzamiem, objektīviem, samērīgiem un nediskriminējošiem kritērijiem, kas iepriekš darīti publiski pieejami, izmantojot elektroniskus un lietotājdraudzīgus līdzekļus, un atklātās, samērīgās un nediskriminējošās procedūrās.

Dalībvalstis cenšas nodrošināt, ka valsts reklāmas vajadzībām piešķirtie kopējie gada publiskie izdevumi tiek sadalīti plašam tirgū pārstāvēto mediju pakalpojumu sniedzēju lokam, ņemot vērā attiecīgo mediju tirgu valsts un vietējās īpatnības.

Šis pants neietekmē publisko līgumu un koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu saskaņā ar Savienības publiskā iepirkuma noteikumiem vai Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu.

2. Publiskās iestādes vai subjekti, izmantojot elektroniskus un lietotājdraudzīgus līdzekļus, katru gadu dara publiski pieejamu informāciju par saviem publiskajiem izdevumiem valsts reklāmai, kas ietver vismaz šādu informāciju:

- a) to mediju pakalpojumu sniedzēju vai tiešsaistes platformu nodrošinātāju juridiskie nosaukumi, no kuriem tika iepirkti pakalpojumi;
- b) attiecīgā gadījumā to uzņēmumu grupu juridiskie nosaukumi, kurās ietilpst a) apakšpunktā minētie mediju pakalpojumu sniedzēji vai tiešsaistes platformu nodrošinātāji; un
- c) gada kopējā iztērētā summa un uz katru mediju pakalpojumu sniedzēju vai tiešsaistes platformu nodrošinātāju gadā iztērētā summa.

Dalībvalstis no pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem pienākumiem var atbrīvot tādu teritoriālu vienību vietējās un reģionālās pašvaldības, kurās ir mazāk nekā 100 000 iedzīvotāju, un vienības, ko tieši vai netieši kontrolē šīs vietējās vai reģionālās pašvaldības.

3. Valsts regulatīvās iestādes vai struktūras vai citas kompetentas neatkarīgas iestādes vai struktūras dalībvalstīs uzrauga un katru gadu ziņo par valsts reklāmas izdevumu piešķiršanu mediju pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes platformu nodrošinātājiem, pamatojoties uz 2. punktā uzskaitīto informāciju. Minētos gada ziņojumus dara publiski pieejamus viegli piekļūstamā veidā.

Lai novērtētu, cik pilnīga ir informācija par valsts reklāmu, kas darīta pieejama, ievērojot 2. punktu, valsts regulatīvās iestādes vai struktūras vai citas kompetentas neatkarīgas iestādes vai struktūras dalībvalstīs var pieprasīt no 2. punkta pirmajā daļā minētajām publiskajām iestādēm vai vienībām papildu informāciju, tostarp sīkāku informāciju par 1. punktā minēto kritēriju un procedūru piemērošanu.

Ja uzraudzību, novērtēšanu un ziņošanu dalībvalstīs veic citas kompetentas neatkarīgas iestādes vai struktūras, tās pienācīgi informē valsts regulatīvās iestādes vai struktūras.

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

26. pants

Uzraudzības pasākumi

1. Komisija nodrošina, ka mediju pakalpojumu iekšējais tirgus, tostarp tā darbības riski un progress, tiek neatkarīgi un pastāvīgi uzraudzīts ("uzraudzības pasākumi"). Uzraudzības pasākumos gūtos konstatējumus apspriež ar padomi, un tos iesniedz un apspriež ar kontaktkomiteju.

2. Komisija, apspriežoties ar padomi, nosaka galvenos snieguma rādītājus, metodiskos aizsardzības pasākumus objektivitātes aizsardzībai un kritērijus pētnieku atlasei uzraudzības pasākumiem.
3. Uzraudzības pasākumi ietver:
 - a) detalizētu analīzi par visu dalībvalstu mediju tirgiem, tostarp attiecībā uz mediju koncentrācijas līmeni un ārvalstu īstenotas informācijas manipulācijas un iejaukšanās riskiem;
 - b) pārskatu un uz nākotni vērstu novērtējumu par mediju pakalpojumu iekšējā tirgus darbību kopumā, tostarp attiecībā uz tiešsaistes platformu ietekmi;
 - c) pārskatu par mediju plurālisma un mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālās neatkarības riskiem, ja tie varētu ietekmēt iekšējā tirgus darbību;
 - d) pārskatu par pasākumiem, ko mediju pakalpojumu sniedzēji veikuši, lai garantētu redakcionālu lēmumu neatkarību;
 - e) detalizētu pārskatu par satvariem un praksi attiecībā uz publiskā finansējuma piešķiršanu valsts reklāmai.
4. Uzraudzības pasākumus veic vienreiz gadā. Uzraudzības pasākumu rezultātus, tostarp tiem izmantoto metodiku un datus, dara publiski pieejamus un katru gadu iesniedz Eiropas Parlamentam.

27. pants

Izvērtēšana un ziņošana

1. Līdz 2028. gada 8. augustam un pēc tam ik pēc četriem gadiem Komisija izvērtē šo regulu un sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.
2. Šā panta 1. punktā minētajā pirmajā izvērtēšanā Komisija jo īpaši pārbauda 11. pantā minētā padomes sekretariāta darbības efektivitāti, tostarp attiecībā uz resursu pietiekamību saistībā ar tā uzdevumu izpildi.
3. Šā panta 1. punkta piemērošanas nolūkā un pēc Komisijas pieprasījuma dalībvalstis un padome nosūta tai attiecīgo informāciju.
4. Veicot šā panta 1. punktā minētās izvērtēšanas Komisija ņem vērā:
 - a) Eiropas Parlamenta, Padomes un citu attiecīgo struktūru vai avotu nostājas un konstatējumus;
 - b) attiecīgos forumos notikušu būtisku diskusiju rezultātus;
 - c) attiecīgus padomes izdotus dokumentus;
 - d) 26. pantā minēto uzraudzības pasākumu konstatējumus.
5. Nepieciešamības gadījumā 1. punktā minētajiem ziņojumiem var pievienot priekšlikumu šīs regulas grozīšanai.

28. pants

Grozījumi Direktīvā 2010/13/ES

Direktīvu 2010/13/ES groza šādi:

- 1) direktīvas 30.b pantu svītro;
- 2) atsaucies uz Direktīvas 2010/13/ES 30.b pantu uzskata par atsaucēm uz šīs regulas 13. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

29. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šo regulu piemēro no 2025. gada 8. augusta. Tomēr:

- a) šīs regulas 3. pantu piemēro no 2024. gada 8. novembra;

- b) šīs regulas 4. panta 1. un 2. punktu, 6. panta 3. punktu un 7. līdz 13. pantu un 28. pantu piemēro no 2025. gada 8. februāra;
- c) šīs regulas 14. līdz 17. pantu piemēro no 2025. gada 8. maija;
- d) šīs regulas 20. pantu piemēro no 2027. gada 8. maija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 11. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
B. DALLE